

VEJLEDNING TIL ARBEJDE I BESTYRELSE OG FORÆLDRE- RÅD I DAGTILBUD I AARHUS KOMMUNE

BØRN OG UNGE
Aarhus Kommune

Kære forældre

Velkommen til arbejdet i bestyrelser og forældreråd.

De første år i barnets liv er altafgørende for dets muligheder senere i livet. Det er her grundlaget for udviklingen af sociale kompetencer, sprog, motorik og meget mere dannes. Det er derfor vigtigt, at vi sikrer de bedste betingelser og rammer for børnenes trivsel, læring og udvikling.

Forældresamarbejdet er en af hjørnestenene i et godt institutionsliv. De bedste rammer for et godt børneliv skabes i samarbejdet mellem dagtilbuddet og forældrene, og er til stede i hverdagen med og rundt om børnene. Kun sammen kan vi skabe de optimale rammer for børnene i denne afgørende periode i deres liv. I kender jo børnene bedst.

En del af samarbejdet mellem forældre og dagtilbuddet er formaliseret i forældrerådene og dagtilbudsbestyrelserne. I Aarhus Kommune ser vi forældrerådene og bestyrelserne som en vigtig ressource for dagtilbuddenes dagligdag og udvikling. Det er et partnerskab der kræver, at vi er åbne og nysgerrige overfor hinanden. Det er et partnerskab, der kræver et medansvar for at skabe gode relationer, når I sammen med medarbejdere og ledere arbejder for at styrke og udvikle dagtilbuddet.

Vi ønsker i Aarhus Byråd at styrke de professionelle og forældrenes samarbejde om kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer. Derfor har vi i forbindelse med udmøntningen af lovgivning om tilsyn i dagtilbud, valgt at udvide de kompetencer, som forældrene er givet i lovgivningen om tilsyn i dagtilbuddene. Hensigten er, at forældrenes perspektiver og den oplevede kvalitet bliver en integreret del af det professionelle arbejde i dagtilbuddene.

I bestyrelsen er arbejdet fokuseret på de overordnede linjer for hele dagtilbuddet. I de enkelte afdelingers forældreråd tager medlemmerne udgangspunkt i det nære, og det som er tættest på det enkelte barns hverdag. Dermed får I som forældre indflydelse på mange aspekter af barnets hverdag i institutionen.

Vejledningen beskriver arbejdet i bestyrelser og forældreråd. Den henvender sig både til jer forældre og til medarbejdere og ledere i dagtilbuddene. I vejledningen gennemgås bestyrelsens og forældrerådets roller, hvordan arbejdet her kan tilrettelægges, samt hvordan der vælges medlemmer.

De enkelte kapitler i vejledningen kan fint læses uafhængigt af hinanden. Jeg håber, at vejledningen vil være en hjælp til arbejdet i bestyrelser og forældreråd.

God fornøjelse med arbejdet.

Med venlig hilsen

Thomas Medom
Rådmand

August 2022

KAPITEL 1. RAMMER FOR DAGTILBUDSBESTYRELSER OG FORÆLDRERÅD

DAGTILBUDSLOVEN

STYRELSESVEDTÆGTEN

KAPITEL 2. FORHOLDET MELLEM BYRÅDET, DAGTILBUDSBESTYRELSEN OG DAGTILBUDSLEDEREN

BYRÅDET

DELEGATION

DAGTILBUDSLEDEREN

DAGTILBUDSBESTYRELSEN

KAPITEL 3. DAGTILBUDSBESTYRELSENS SAMMENSÆTNING, KOMPETENCER OG OPGAVER

FORMÅL MED DAGTILBUDSBESTYRELSEN

SAMMENSÆTNING AF DAGTILBUDSBESTYRELSEN

DAGTILBUDSBESTYRELSENS KOMPETENCER

Fastsættelse af principper for dagtilbuddets arbejde

Fastsættelse af principper for anvendelse af dagtilbuddets budgetramme

Påse at budgettet udmøntes i henhold til de fastsatte principper

Påtegne dagtilbuddets regnskab i henhold til de fastsatte principper for budgettet

6

7

8

9

9

11

11

12

14

14

14

15

17

20

21

22

Lukkedage

Påtegning af dokumenter

Tilsyn med dagtilbuddet

Indstilling om ansættelse af personale

FROKOSTMÅLTIDET

KAPITEL 4. FORÆLDRERÅDETS SAMMENSÆTNING, KOMPETENCER OG OPGAVER

FORMÅL MED FORÆLDRERÅD

SAMMENSÆTNING AF FORÆLDRERÅD

KOMPETENCER OG OPGAVER

KAPITEL 5. DAGTILBUDSBESTYRELSENS OG FORÆLDRERÅDENES ARBEJDE OG MØDER

HABILITET

TAVSHEDSPLIGT

FORRETNINGSORDEN

Mødeindkaldelse og dagsorden

Bestyrelsesmøder og forældrerådsmøder

Arbejdsgrupper

22

22

22

24

26

27

27

27

27

28

28

29

29

30

31

33

**KAPITEL 6. VALG TIL FORÆLDRERÅD OG
DAGTILBUDSBESTYRELSE**

33

VALG AF FORÆLDREREPRÆSENTANTER TIL FORÆLDRERÅDET

35

FORÆLDREREPRÆSENTANTERS UDTRÆDEN AF FORÆLDRERÅDET

36

VALG AF FORÆLDREREPRÆSENTANTER TIL DAGTILBUDSBESTYRELSEN

37

FORÆLDREREPRÆSENTANTERS UDTRÆDEN AF DAGTILBUDSBESTYRELSEN

38

VALG AF MEDARBEJDERREPRÆSENTANTER

39

KAPITEL 7. BESTYRELSER I SELVEJENDE DAGTILBUD

41

**BILAG 1: VEDTÆGT FOR STYRELSE AF KOMMUNALE
DAGTILBUD I AARHUS KOMMUNE**

43

BILAG 2: VEJLEDENDE EKSEMPEL PÅ FORRETNINGSORDEN

55

DAGTILBUDSBESTYRELSE

55

FORÆLDRERÅD

59

**BILAG 3: TAVSHEDSERKLÆRING FOR MEDLEMMER
AF BESTYRELSER OG FORÆLDRERÅD, AARHUS KOMMUNE**

62

VEJLEDNING TIL ARBEJDE I BESTYRELSE OG FORÆLDRE- RÅD I DAGTILBUD I AARHUS KOMMUNE

FAKTA OM FORÆLDRE RÅDET

- Forældrerådet vælges ved et årligt valgmøde i den enkelte afdeling
- Valgperioden er to år
- Forældrerådet mødes mindst fem gange årligt
- Forældrerådet består som udgangspunkt af
  - Fem forældrerepræsentanter
  - Én medarbejderrepræsentant
- Forældrerådet består af repræsentanter fra alle fysiske enheder i afdelingen
- Den pædagogiske leder fungerer som sekretariat for forældrerådet

” I min datters institution har der altid været tradition for, at det er forældre, der står for diverse arrangementer. I forældrerådet har vi talt meget om arrangementerne og arrangerede bl.a. en bedsteforældredag, hvor vi i samspil med personalet sørgede for en rigtig god dag. I ugen op til selve dagen lavede personalet en masse ting med børnene, der skulle lede op til selve dagen. Der blev købt jord, potter mm. til et udplantingsprojekt, hvor bedsteforældrene skulle have en blomst med og plante sammen med deres barnebarn, børnene tegnede alle en tegning, som blev hængt op som en galleriudstilling, der blev købt og skåret frugt. I det hele taget var personalet meget hjælpsomme, og børnene fik en fantastisk dag sammen med deres bedsteforældre, hvor der blev lavet popcorn over bål, plantet blomster, set på udstilling, spist kage mm. Dagen blev god fordi både forældre, børn og personale var involveret i forberedelserne til selve dagen.

➤ Citat fra forælder om at være i forældrerådet

KAPITEL 1.

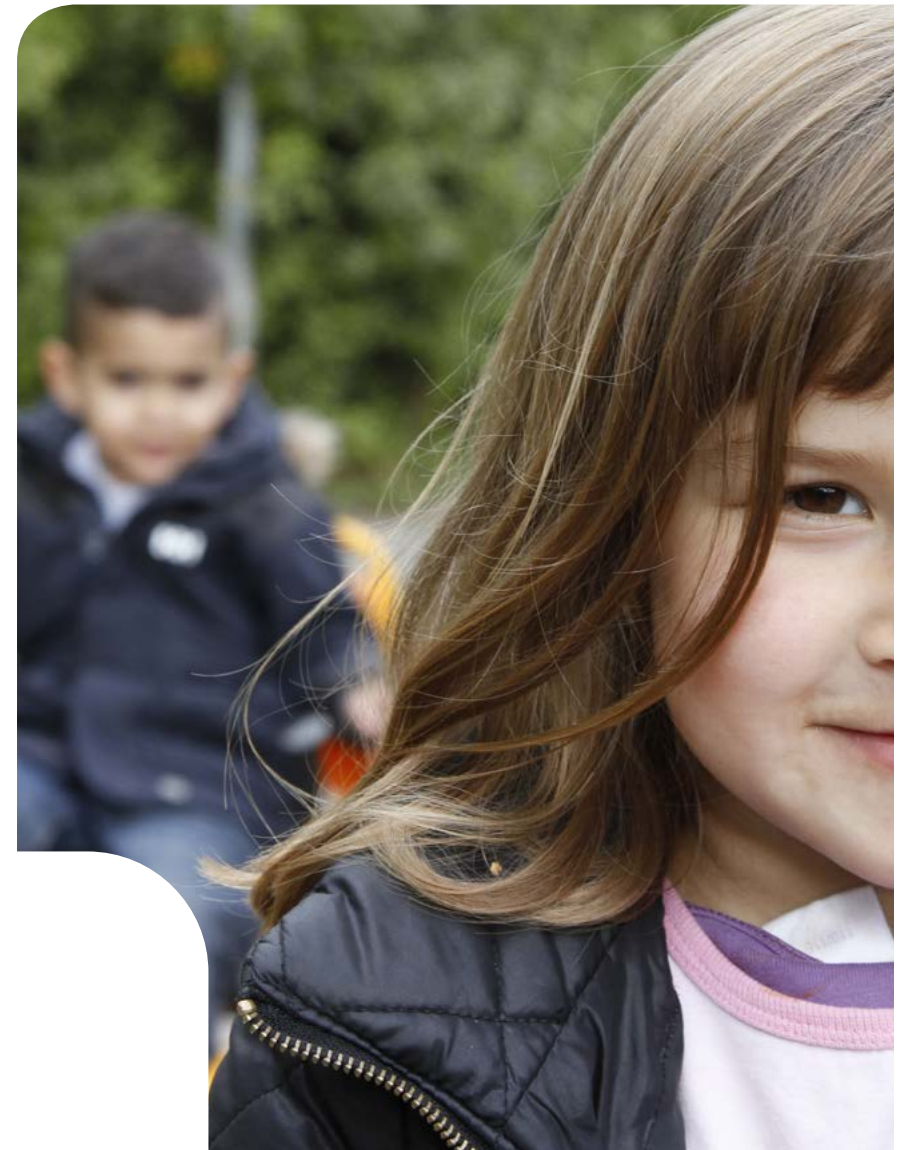
RAMMER FOR DAGTILBUDSBESTYRELSER OG FORÆLDRERÅD

DAGTILBUDSLOVEN

Det fremgår af dagtilbudsloven, at forældre med børn i en kommunal eller selvejende daginstitution eller i kommunal dagpleje skal have mulighed for at få oprettet en forældrebestyrelse. I Aarhus Kommune er en lille gruppe daginstitutioner (afdelinger) under fælles ledelse og udgør et dagtilbud med hver en dagtilbudsbestyrelse. Den enkelte afdeling har et forældreråd. Fra forældrerådet vælges en repræsentant til dagtilbudsbestyrelsen.

Dagtilbudsloven fastlægger dels, hvilke kompetencer bestyrelsen som minimum skal have, dels at byrådet skal fastsætte vedtægter for styrelse af de kommunale dagtilbud. Byrådet skal endvidere godkende de selvejende institutioners vedtægter for styrelse af institutionen.

- **DAGTILBUDSLOVEN SIKRER FORÆLDRE RET TIL MEDINDFLYDELSE GENNEM DAGTILBUDSBESTYRELSER**

BESTEMMELSER I DAGTILBUDSLOVEN OM DAGTILBUDSBESTYRELSER

§ 14. Forældre med børn i en kommunal, selvejende eller udliciteret daginstitution eller i kommunal dagpleje skal have adgang til at få oprettet en forældrebestyrelse i den kommunale dagpleje eller i den enkelte daginstitution med et flertal af valgte forældre, jf. dog § 24 a i lov om folkeskolen. Medarbejderne i dagtilbuddet skal være repræsenteret i forældrebestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at medarbejderrepræsentanter i forældrebestyrelser i kommunale daginstitutioner og kommunal dagpleje skal have stemmeret.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for selvejende daginstitutioner, hvis bestyrelse består af et flertal af valgte forældre.

Stk. 3. For privatinstitutioner skal kommunalbestyrelsen i forbindelse med godkendelse efter § 20 påse, at forældrene sikres en indflydelse svarende til forældreindflydelsen i selvejende daginstitutioner.

Stk. 4. For privat dagpleje skal kommunalbestyrelsen i forbindelse med aftalen sikre forældrene indflydelse på dagplejens arbejde med børnene.

§ 15. Forældrebestyrelsen i en daginstitution skal fastsætte principper for daginstitutionens arbejde og for anvendelsen af en budgetramme for daginstitutionen inden for de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen har fastsat. Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, kan beslutte at fravælge et sundt frokostmåltid efter § 16 a, stk. 1, jf. dog § 16 b, stk. 2, 4 og 8.

Stk. 2. Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal fastsætte principper for dagplejens arbejde og for anvendelsen af en budgetramme for dagplejen inden for de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen har fastsat.

Stk. 3. Forældrebestyrelsen varetager sine opgaver inden for de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen har fastsat. I selvejende og udliciterede dagin-

stitutioner varetager forældrebestyrelsen endvidere sine opgaver inden for det formål og idegrundlag, der er fastsat i vedtægten, jf. § 16, stk. 2 og 3.

Stk. 4. Forældrebestyrelsen har indstillingsret og ret til at deltage ved ansættelsen af lederen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og i den kommunale dagpleje.

Stk. 5. Forældrebestyrelsen har indstillingsret ved ansættelsen af personale i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og i den kommunale dagpleje.

§ 16. Kommunalbestyrelsen fastsætter efter indhentet udtalelse fra forældrebestyrelserne vedtægter for styrelsen af de kommunale dagtilbud.

Stk. 2. Den selvejende daginstitutionens bestyrelse udarbejder efter indhentet udtalelse fra forældrebestyrelsen en vedtægt for styrelsen af institutionen. Vedtægten skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Den private leverandør af den udliciterede daginstitution udarbejder efter indhentet udtalelse fra forældrebestyrelsen en vedtægt for styrelsen af institutionen. Vedtægten skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan ikke til en forældrebestyrelse overlade opgaver med at føre tilsyn og beføjelser, der følger af kommunalbestyrelsens bevillings- og arbejdsgiverkompetence.

Den 1. januar 2022 er ny lovgivning om tilsyn i dagtilbud trådt i kraft. Lovgivningen medfører minimumskrav beskrevet i Dagtilbudslovens §5. Herunder krav der giver forældreråd og dagtilbudsbestyrelser nye kompetencer i tilsynet. Læs mere om dette på side 23.

” Som et nyt tiltag har bestyrelsen været med til at lave visionen for vores dagtilbud og det har været godt at høre, at det er meget af det samme, de forskellige forældre og personaler har vægtet højt. Vi vil gerne blive endnu stærkere i vores samarbejde og tror på, at et fælles sprog kan være vejen frem. Samtidig er det en styrke, at det er forældre og personaler fra 6 afdelinger, som tænker visionen ind i de udfordringer og de handlinger, de foretager sig i hverdagen; ”**at alle både små og store, personale og forældre oplever sig som en del af et forpligtende fællesskab og alle bidrager med det de kan**”.

> Citat fra forælder om at være med i forældrerådet

STYRELSESVEDTÆGTEN

Styrelsesvedtægten fastlægger rammerne for dagtilbudsbestyrelsens og forældrerådernes arbejde, herunder bestyrelsens og forældrerådernes sammensætning, opgaver og kompetencer, afholdelse af møder i bestyrelsen og forældrerådene samt valg af medlemmer til bestyrelsen og forældrerådene. Styrelsesvedtægten er gældende for alle kommunale dagtilbud i Aarhus Kommune. Styrelsesvedtægten kan findes i bilag 1 side 42.

Selvejende dagtilbud, der driver dagtilbud efter driftsaftale med kommunen, skal udarbejde deres egen styrelsesvedtægt, som skal godkendes af Magistratsafdelingen for Børn og Unge. Medlemmer af et selvejende dagtilbudsbestyrelse skal dermed sætte sig ind i dagtilbuddets egen vedtægt. De kan imidlertid også have gavn af denne vejledning til styrelsesvedtægten for kommunale dagtilbud i Aarhus Kommune, da mange forhold er identiske for bestyrelser i henholdsvis kommunale og selvejende dagtilbud. Reglerne for selvejende dagtilbuds forældrebestyrelser er beskrevet i kapitel 7 i denne vejledning.

Vedtægten for styrelse af kommunale dagtilbud i Aarhus Kommune er blevet revideret i forbindelse med den nye lovgivning om tilsyn i dagtilbud og trådte i kraft den 1. oktober 2022. Vedtægten kan kun ændres af Aarhus Byråd. Inden vedtægten ændres, skal den sendes i høring hos de dagtilbudsbestyrelser, der er omfattet af vedtægten.

> **STYRELSESVEDTÆGTEN OMHANDLER DE KONKRETE FORHOLD, DER HAR BETYDNING FOR ETABLERING OG DRIFT AF DAGTILBUDSBESTYRELSE OG FORÆLDRERÅD**

KAPITEL 2.

FORHOLDET MELLEM BYRÅDET, DAGTILBUDS- BESTYRELSEN OG DAGTILBUDSLEDEREN

Styrelsen af de kommunale dagtilbud er delt mellem tre instanser, nemlig byrådet, dagtilbudsbestyrelsen og dagtilbudslederen. Forældrerådernes formelle kompetencer skal primært findes i udmøntningen af det pædagogiske tilsyn, med mindre dagtilbudsbestyrelsen har delegeret nogle af sine kompetencer til forældrerådet, jf. kapitel 3 om dagtilbudsbestyrelsens sammensætning, kompetencer og opgaver.

Den overordnede kompetencefordeling mellem byrådet, dagtilbudsbestyrelsen, forældrerådet og dagtilbudslederen er fastlagt i styrelsesvedtagten. Kompetencefordelingen kan illustreres som vist på side 10 og er beskrevet herunder:

BYRÅDET

Byrådet har det overordnede ansvar for kommunens dagtilbud og skal fastsætte rammer for dagtilbuddene, herunder budgettet, og prioritere indsatsen på området se styrelsesvedtægtens § 2. Dagtilbudsbestyrelsen skal udøve sit arbejde inden for disse rammer.

I styrelsesvedtægtens § 3 fremgår målbeskrivelsen for dagtilbuddene i Aarhus Kommune. Inden for denne overordnede målbeskrivelse fastlægger dagtilbudsbestyrelsen principper for det enkelte dagtilbud, jf. styrelsesvedtægtens § 6.

EKSEMPEL PÅ MÅLBESKRIVELSE

Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring og udvikling gennem trygge pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Det er byrådet, der træffer beslutning om oprettelse og nedlæggelse af dagtilbud, børnenormering og aldersgrupper i dagtilbuddet, dagtilbuddets åbningstid, forældrebetalingen, visitationsforhold for børn til dagtilbuddene med videre. Det er også byrådet, som tildeler budget til personale, vikarer, øvrig drift samt indvendig og udvendig vedligeholdelse. Det er endvidere byrådet, der træffer beslutning om ansættelse af dagtilbuddets leder og afskedigelse af månedslønnede medarbejdere.

Byrådet skal fastsætte retningslinjer for, hvordan dagtilbuddene skal medvirke til udmøntningen af kommunens sammenhængende børne- og ungepolitik. Endelig har byrådet pligt til at føre tilsyn med dagtilbuddene. På mange områder har byrådet delegeret kompetencen til Magistratsafdelingen for Børn og Unge og dagtilbuddets bestyrelse.

Loven fastsætter visse begrænsninger i byrådets muligheder for at uddelegere kompetence til dagtilbudsbestyrelserne. Byrådet kan således *ikke* uddelegere følgende kompetencer/opgaver til dagtilbudsbestyrelserne:

- Tilsynsforpligtelsen
- Godkendelse af de enkelte dagplejehjem
- Beslutning om optagelse af børn i dagtilbuddet
- Fastsættelse af forældrebetaling og tildeling af fripladser
- Kompetencen til at ansætte og afskedige personale
- Kompetencer der følger af bevillings- og arbejdsgiverkompetencen

➤ FORÆLDRERÅD

- Inddrages i arbejdet med det pædagogiske tilsyn i afdelingen
- Herunder deltagelse i tilsynsmøder og udarbejdelse af kommentarer.

➤ BYRÅD

- Overordnet ansvar
- Fastsætter mål og rammer
- Beslutter regler for optagelse af børn
- Fastsætter forældrebetaling
- Fører tilsyn

➤ DAGTILBUDSLEDER

- Har den daglige pædagogiske og administrative ledelse
- Træffer enkeltbeslutninger
- Garant mod ulovlige beslutninger
- Udmønter budgettet
- Løbende tilsyn

▶ DAGTILBUDSBESTYRELSE

- Fastlægger principper for dagtilbuddet f.eks. for samarbejdet mellem hjem og dagtilbud”.
- Fastlægger overordnet prioritering af budgettet
- ”Inddrages i arbejdet med den pædagogiske læreplan og opstiller principper for samarbejdet med lokalsamfundet”
- Inddrages i arbejdet med det pædagogiske tilsyn i dagtilbuddet

DELEGATION

At delegere betyder, at den myndighed, der har kompetencen (dvs. retten til at beslutte) på et bestemt område, kan videregive denne kompetence til andre.

Dagtilbudsbestyrelsen kan kun delegere kompetencer til forældrerådene, såfremt der er et forældreflertal for det i dagtilbudsbestyrelsen.

I tilfælde af delegation fra dagtilbudsbestyrelse til forældreråd skal det fremgå udtrykkeligt af et referat fra det pågældende bestyrelsesmøde.

I tilfælde af delegation gælder det kun for indeværende bestyrelsesår. Nyvalgte dagtilbudsbestyrelser skal på det førstkomende ordinære bestyrelsesmøde tage

stilling til, om de ønsker at delegere kompetencer til forældrerådene.

Delegation må ikke forveksles med brugen af arbejdsgrupper, der for eksempel laver oplæg til beslutninger i bestyrelsen eller tilrettelægger et arrangement.

Det fremgår af Styrelsesvedtægten, at dagtilbudsbestyrelsen kan delegere enkelte kompetencer til forældrerådene. Gældende for de kompetencer, der kan delegeres er, at beslutninger truffet af et forældreråd i en afdeling ikke vil have betydning for, hvilke beslutninger der kan træffes i dagtilbuddets øvrige afdelinger.

DAGTILBUDSLEDEREN

Dagtilbudslederen har den administrative og pædagogiske ledelse af dagtilbuddet og har arbejdsgiveransvaret for dagtilbuddets arbejde. Dagtilbudslederen er ansvarlig over for byrådet, som har delegeret sin kompetence til Børn og Unge, hvorved dagtilbudslederen refererer til en Børn og Unge chef. Dagtilbudslederen er dermed ansvarlig for dagtilbuddets daglige drift. Det vil sige alle konkrete beslutninger vedrørende det pædagogiske arbejde, personaleforhold, arbejdsmiljø, arbejdstilrettelæggelse, økonomiske dispositioner, sundhed, hygiejne med mere. Det endelige ansvar for dagtilbuddets drift ligger til enhver tid hos dagtilbudslederen.

Dagtilbudslederen er Børn og Unges repræsentant som arbejdsgiver og personaleleder i dagtilbuddet. Arbejdsgiverkompetencen omfatter blandt andet ansættelse af medarbejdere, organisering af arbejdet, vikarindtag, arbejdstilrettelæggelse, personalepolitik, afholdelse af medarbejdersamtaler og kompetenceudvikling.

Det er dagtilbudslederens ansvar at udmønte dagtilbudsbestyrelsens beslutninger i praksis. Dagtilbudslederen er ansvarlig for, at beslutninger om dagtilbuddets daglige drift ligger inden for rammerne af lovgivningen, byrådets beslutninger, administrative bestemmelser, overenskomster og de af dagtilbudsbestyrelsen fastlagte principper. Hvis dagtilbudsbestyrelsen træffer en beslutning, som efter dagtilbudslederens opfattelse er i strid med lovgivningen, byrådets beslutninger, overenskomster eller lignende, skal dagtilbudslederen klargøre dette over for dagtilbudsbestyrelsen. Hvis dagtilbudsbestyrelsen ikke er enig med dagtilbudslederen, skal bestyrelsen eller lederen rejse spørgsmålet over for Børn og Unge.

> DAGTILBUDSLEDEREN SIKRER, AT DAGTILBUDSBESTYRELSEN IKKE TRÆFFER BESLUTNINGER I STRID MED LOVGIVNING ELLER BYRÅDSBESLUTNINGER

Dagtilbudslederen er ikke en del af dagtilbudsbestyrelsen, og dagtilbudslederen har ingen instruktionsbeføjelser i forhold til dagtilbudsbestyrelsen. Dagtilbudslederen er tilforordnet dagtilbudsbestyrelsen og varetager en sekretariatsfunktion i forhold til dagtilbudsbestyrelsen. Det vil sige, at det er dagtilbudslederens ansvar at forberede sager og forelæg-

ge spørgsmål for dagtilbudsbestyrelsen, herunder at sikre at dagtilbudsbestyrelsen har et ordentligt beslutningsgrundlag og ikke forledes til at træffe beslutninger, som ikke kan udføres i praksis.

> DAGTILBUDSLEDEREN SKAL SIKRE, AT DAGTILBUDSBESTYRELSEN TRÆFFER BESLUTNINGER PÅ ET OPLYST GRUNDLAG

Dagtilbudslederen medvirker i samarbejde med formanden for dagtilbudsbestyrelsen til, at der udsendes mødeindkaldelse og dagsorden, og at der tages referat af møderne. Dagtilbudslederen skal medvirke til, at alle bestyrelsens beslutninger er skriftlige og samles systematisk. Endelig er dagtilbudslederen tildelt en "mæglerrolle" i bestyrelsesarbejdet. Det betyder, at dagtilbudslederen ved uenigheder skal forsøge at mediere og fremlægge løsningsforslag, der tilgodeser alle parter. Det betyder imidlertid ikke, at dagtilbudslederen skal skjule sin egen holdning.

DAGTILBUDSBESTYRELSEN

Dagtilbudsbestyrelsens kompetencer er beskrevet i næste kapitel.

” Bestyrelsen i mit dagtilbud havde drøftet principper for en fælles sukkerpolitik i dagtilbuddet. De besluttede, at forældrerådene selv skulle udforme principper for sukkerpolitikken i deres afdeling. I forældrerådet satte vi temaet på dagsordenen til et forældremøde. Der var god deltagelse og forældrene diskuterede langt og længe de forskellige synspunkter. På baggrund af de synspunkter, der blev fremført på forældremødet, udformede vi i forældrerådet en sukkerpolitik for afdelingen. Det var en rigtig god proces, og det var rigtig dejligt at være med til.

> Citat fra forælder om at være i forældrerådet

” En fordel ved de store organisationer er, at vi får samlet en stor mangfoldighed af børn og forældregrupper på tværs af afdelingerne i et dagtilbud. Jeg synes, en vigtig opgave for bestyrelsen er at sætte fokus på den mangfoldighed og finde en måde at udnytte de ressourcer, der ligger der.

> Citat fra pædagogisk leder

” I den bestyrelse jeg sidder i, har vi talt meget om forældresamarbejde, både på forældre-pædagogniveau, men også på et mere overordnet niveau i forhold til, hvilken betydning et godt forældresamarbejde har for den enkelte institution og dermed også for hele dagtilbuddet. I den forbindelse har vi snakket om, at både forældre og personale har et fælles ansvar for, at børnene trives, og hvor er det, vi som dagtilbud ønsker ”at være” i forhold til forældresamarbejdet og i den sammenhæng hvilke værdier er vigtige. For mig har det givet rigtig god mening at diskutere og få forskellige perspektiver på, som så jeg har kunnet bidrage med i mit forældreråd og omvendt fra forældreråd til bestyrelse.

> Citat fra bestyrelsesmedlem

” Forholdet og rollefordeling mellem dagtilbudsbestyrelse og forældreråd er en vigtig del af forældreråds arbejdet. Det er vigtigt at være skarp på, at bestyrelsen ikke er et repræsentantskab for de forskellige afdelinger. Bestyrelsesmedlemmerne skal have fokus på hele dagtilbudets bedste ikke de enkelte afdelinger. Forældrerådet har imidlertid en vigtig funktion i forhold til at gennemgå dagsordener til bestyrelsesmøderne og forberede bestyrelsesmedlemmet og give deres input til sagerne på bestyrelsens dagsorden.

> Citat fra pædagogisk leder

KAPITEL 3.

DAGTILBUDSBESTYRELSENS SAMMENSÆTNING, KOMPETENCER OG OPGAVER

I alle kommunale dagtilbud oprettes en dagtilbudsbestyrelse. I alle dagtilbuddets afdelinger – såvel institutions- som dagplejeafdelinger – oprettes et forældreråd. Alle fysiske enheder i en afdeling har ret til repræsentation i forældreråd og dagtilbudsbestyrelse. En afdeling er defineret ved at have sin egen pædagogiske leder.

FORMÅL MED DAGTILBUDSBESTYRELSEN

Formålet med at oprette en dagtilbudsbestyrelse er at sikre forældre og medarbejdere indflydelse på dagtilbuddets daglige virke.

Dagtilbudsbestyrelsen skal endvidere bidrage til at opnå det bedst mulige samarbejde mellem forældre, medarbejdere og dagtilbuddets ledelse på tværs af alle afdelinger i dagtilbuddet.

Det enkelte medlem af dagtilbudsbestyrelsen repræsenterer helheden i det samlede dagtilbud. Bestyrelsesmedlemmerne varetager dermed interesserne for alle børn, som er indskrevet i dagtilbuddet, og ikke kun interesserne for børnene i den afdeling, som har valgt bestyrelsesmedlemmet, jf. retningslinjerne for valg beskrevet i kapitel 6.

SAMMENSÆTNING AF DAGTILBUDSBESTYRELSEN

Dagtilbudsbestyrelsen er sammensat af forældrerepræsentanter og medarbejderrepræsentanter. Forældrerepræsentanter udgør flertallet i dagtilbudsbestyrelsen. Dagtilbudslederen fungerer som sekretariat for dagtilbudsbestyrelsen.

FAKTA OM DAGTILBUDSBESTYRELSEN:

- > Dagtilbudsbestyrelsen er sammensat af forældrerepræsentanter og medarbejderrepræsentanter
- > Forældre har flertallet i dagtilbudsbestyrelserne
- > Dagtilbudsbestyrelserne har (mindst) 1 repræsentant fra alle afdelinger og fysiske enheder i dagtilbuddet
- > Alle medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen har stemmeret

For at sikre sammenhæng mellem dagtilbudsbestyrelsens og forældrerådenes arbejde er dagtilbudsbestyrelsen sammensat af forældrerepræsentanter fra forældrerådene på følgende måde:

- Én forældrerepræsentant fra hvert forældreråd og fysisk afdeling i dagtilbud med fire eller flere afdelinger
- To forældrerepræsentanter fra hvert forældreråd og fysisk afdeling i dagtilbud med to eller tre afdelinger

Antallet af medarbejderrepræsentanter i dagtilbudsbestyrelsen afhænger af antallet af forældrerepræsentanter i dagtilbudsbestyrelsen, hvor der er:

- To medarbejderrepræsentanter i dagtilbudsbestyrelser med fire eller fem forældrerepræsentanter
- Tre medarbejderrepræsentanter i dagtilbudsbestyrelser med seks eller flere forældrerepræsentanter.

Dagtilbud med kun én afdeling har alene en dagtilbudsbestyrelse, som består af fem forældrerepræsentanter og to medarbejderrepræsentanter.

Samtlige medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen har stemmeret.

Dagtilbudslederen deltager i dagtilbudsbestyrelsens møder uden stemmeret. Dagtilbudslederen er tillige sekretær for dagtilbudsbestyrelsen og sørger for den fornødne sekretariatsbistand.

Opstår der usikkerhed om, hvordan dagtilbudsbestyrelsen skal sammensættes i det enkelte dagtilbud, afklarer dagtilbudslederen dette i samarbejde med Fællesfunktionerne.

DAGTILBUDSBESTYRELSENS KOMPETENCER

Dagtilbudsbestyrelsens kompetencer fremgår af styrelsesvedtægtens § 6 og består af 13 punkter. Dagtilbudsbestyrelsens kompetencer er bredt defineret. Det vil sige, inden for lovgivningens rammer har dagtilbudsbestyrelsen vidtrækkende kompetencer i forhold til at fastsætte principper for dagtilbuddets arbejde og budgetramme. Ligesom den er tildelt rettigheder i forhold til såvel ansættelse af dagtilbudsleder som medarbejdere og pædagogiske ledere i dagtilbuddet.

Nedenfor fremgår alle dagtilbudsbestyrelsens kompetencer som de fremgår i Styrelsesvedtægtens §6.

DAGTILBUDSBESTYRELSENS KOMPETENCER JF. STYRELSESVEDTÆGTENS § 6.

1. at fastsætte principper for dagtilbuddets arbejde
  2. at fastsætte principper for samarbejdet mellem dagtilbud og hjem
  3. at blive inddraget i udarbejdelse, evaluering samt opfølgning på den pædagogiske læreplan, og i den forbindelse
    - 3a. at opstille principper for overgange mellem dagtilbud og hjem, og dagtilbud og skole
    - 3b. at fastsætte principper for det åbne dagtilbud, herunder hvordan dagtilbuddet samarbejder med lokalsamfundet
  4. at fastsætte principper for anvendelsen af dagtilbuddets samlede budgetramme
  5. at godkende at dagtilbuddets budget udmøntes i forhold til de fastsatte principper for anvendelsen af dagtilbuddets samlede budgetramme
  6. at godkende dagtilbuddets regnskab i forhold til de fastsatte principper for anvendelsen af dagtilbuddets samlede budgetramme
  7. at have indstillingsret samt ret til at deltage ved ansættelsen af lederen i kommunale dagtilbud og dagpleje
  8. at fastsætte principper for de enkelte afdelingers åbningstid, således at det samlede dagtilbuds åbningstid er inden for den af byrådet besluttede åbningstid
  9. at træffe beslutning om ferielukning på baggrund af indstilling fra dagtilbudslederen inden for de af byrådet besluttede retningslinjer
  10. at føre tilsyn med dagtilbuddet ved at kunne drøfte ethvert spørgsmål vedrørende dagtilbuddets virksomhed, herunder
    - 10a. at blive orienteret om dagtilbuddets samlede tilsynsresultater hvert 2. år
    - 10b. at udarbejde en kommentar til tilsynet
    - 10c. at blive orienteret og udarbejde en kommentar til handleplanen ved alvorlig bekymring under et skærpet tilsyn
  11. at påtegne ansøgninger og informationer til forvaltning, byråd og andre instanser. Dette gælder ikke administrative meddelelser og skrivelser om enkeltpersoner
  12. at have indstillingsret ved ansættelse af personale i kommunale dagtilbud og dagpleje
  13. at fastlægge principper for anvendelse af dagtilbuddets lokaler uden for åbningstiden efter retningslinjer vedtaget af byrådet
- I forhold til punkt 1-11 kan dagtilbudsbestyrelsen ikke delegerer kompetencen til forældrerådene, dog for så vidt angår punkt 4 kan dagtilbudsbestyrelsen delegerer kompetencen til at fastsætte principperne for anvendelsen af afdelingens budget til pædagogiske aktiviteter mv., der understøtter opnåelsen af den pædagogiske læreplan til forældrerådene.
- I forhold til punkt 12-13 kan dagtilbudsbestyrelsen delegerer kompetencen til forældrerådene.
- Dagtilbudsbestyrelsen skal høres, forinden byrådet træffer beslutning om ændring af det principielle grundlag for dagtilbuddets drift.

DAGTILBUDSBESTYRELSEN KAN DELEGERE FØLGENDE KOMPETENCER TIL FORÆLDRERÅDENE:

- Fastsættelse af principper for anvendelse af afdelingens budget til pædagogiske aktiviteter med videre
- Indstillingsret ved ansættelse af personale i afdelingen
- Fastlæggelse af principper for anvendelse af afdelingens lokaler uden for åbningstiden i overensstemmelse med retningslinjer vedtaget af byrådet

FASTSÆTTELSE AF PRINCIPPER FOR DAGTILBUDDETS ARBEJDE

Byrådet har i styrelsesvedtægten fastsat, at dagtilbudsbestyrelsen har kompetencen til at fastsætte principper for dagtilbuddets arbejde og for anvendelsen af dagtilbuddets samlede budgetramme.

Når dagtilbudsbestyrelsen fastsætter principper, skal de være i overensstemmelse med de mål og rammer, som er fastsat af byrådet og Børn og Unge.

➤ Et princip kan defineres som en ramme, der giver mulighed for flere forskellige handlinger

➤ Et princip indeholder ikke konkrete handlingsanvisninger. Det er dagtilbudslederens ansvar at træffe de konkrete daglige beslutninger i dagtilbuddet

➤ Man kan sige, at dagtilbudsbestyrelsen kan beslutte "hvad" (retningen), mens dagtilbudslederen i samarbejde med personalet beslutter "hvordan" (metoden)

Dagtilbudslederen skal orientere dagtilbudsbestyrelsen om, hvordan principperne bliver udmøntet i dagtilbuddet.

Dagtilbudsbestyrelsen kan f.eks. vælge at fastsætte principper for følgende områder af dagtilbuddets arbejde:

- pædagogiske aktiviteter og metoder
- dagtilbuddets indretning
- sammensætningen af personalegruppen

EKSEMPEL PÅ PRINCIP FOR PÆDAGOGISKE AKTIVITETER FASTSAT AF DAGTILBUDSBESTYRELSEN

Dagtilbuddet skal tilbyde børnene udendørs aktiviteter, som fremmer bevidstheden om at passe på naturen

Byrådet har desuden besluttet, at dagtilbudsbestyrelsen kan fastsætte principper for følgende to konkrete områder:

- De enkelte afdelingers åbningstid, således at det samlede dagtilbuds åbningstid er inden for den af byrådet besluttede åbningstid
- Fastlæggelse af principper for anvendelse af dagtilbuddets lokaler uden for åbningstiden efter retningslinjer vedtaget af byrådet

Det er ikke meningen, at dagtilbudsbestyrelsen skal arbejde med alle områder hvert år. Dagtilbuddet har som regel i forvejen nogle principper, praksisser og traditioner, der kan fortsætte, indtil andet er fastlagt. Dagtilbudsbestyrelsen kan således vælge at fokusere på de områder, der er mest behov for.

Idet et princip er en ramme, som giver muligheder for forskellige handlinger, kan det variere meget, hvor abstrakt et princip er.

➤ *PJECEN TIL FORÆLDRE OM AT VÆRE I DAGTILBUDSBESTYRELSEN*

FASTSÆTTELSE AF PRINCIPPER FOR SAMARBEJDE MELLEM DAGTILBUD OG HJEM

Et godt samarbejde mellem dagtilbud og hjem er afgørende for at lykkes med at skabe trivsel og læring for børnene. I dagtilbudsloven slås det fast, at dagtilbuddets bestyrelse skal opstille et princip for samarbejdet.

Fokus for samarbejdet skal være at fremme børnenes trivsel og læring på tværs af hjem og dagtilbud, og fx ikke alene handle om afholdelse af sociale arrangementer.

PRINCIP FOR SAMARBEJDE MELLEM DAGTILBUD OG HJEM KAN FX HANDLE OM:

- > Dagtilbud-hjem-samtaler
- > Hente- og bringetidspunkter
- > Den gode hente- og bringesituation
- > Varsling m.v. i forbindelse med barnets ferie
- > Gå-hjem-møder om forældres og dagtilbuddets roller i børns læring
- > Familiedeltagelse i dagtilbudet

INDDRAGELSE I ARBEJDET MED DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Dagtilbudsbestyrelsen skal inddrages i dagtilbuddets arbejde med den pædagogiske læreplan. Det gælder både i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

På den måde får bestyrelsen indflydelse på, hvordan de seks læreplanstemær udfoldes lokalt.

I DEN FORBINDELSE KAN BESTYRELSEN OPSTILLE PRINCIPPER FOR:

- > Det åbne dagtilbud, herunder samarbejdet med lokalsamfundet

En vellykket overgang fra dagtilbud til skole er vigtigt for børnenes trivsel og videre forløb. Børnene tager afsked med kendte rammer og siger goddag til nye. Det er centralt, at dagtilbud og skole i samarbejde gør overgangen så smidig og oplyst som muligt, så børnene oplever en sammenhæng mellem at gå i dagtilbud og i 0. klasse. I den forbindelse

I DEN FORBINDELSE KAN BESTYRELSEN OPSTILLE PRINCIPPER FOR:

- > Overgange mellem dagtilbud og hjem henholdsvis dagtilbud og skole

- > Dagtilbud skal i samarbejde med forældre sikre en god sammenhængende overgang fra dagtilbud til skole, jfr. dagtilbudsloven § 7 stk. 5

FASTSÆTTELSE AF PRINCIPPER FOR ANVENDELSE AF DAGTILBUDDETS BUDGETRAMME

Det fremgår af Styrelsesvedtægten, at dagtilbudsbestyrelsen kan fastsætte principper for anvendelsen af dagtilbuddets samlede budgetramme.

Dagtilbudsbestyrelsen kan foretage den overordnede prioritering af budgetrammen (hvad), men den kan ikke træffe de konkrete beslutninger om anvendelsen af budgettet (hvordan). Det vil sige, at det er dagtilbudslederens kompetence og ansvar at udmønte principperne fastlagt af bestyrelsen.

EKSEMPLER PÅ KOMPETENCEDELING I FORHOLD TIL BUDGETRAMMEN:

- > **Dagtilbudsbestyrelsen kan vedtage at afsætte midler til fremme af musiske aktiviteter, men kan ikke beslutte at købe fire blokfløjter og kan heller ikke bestemme, hvor stor en andel af budgettet, der afsættes til fremme af musiske aktiviteter**
- > **Dagtilbudsbestyrelsen kan vedtage at prioritere så mange personaletimer som muligt i dagtilbuddet, men kan ikke bestemme, at det skal ske ved i højere grad at ansætte uuddannet personale**

Dagtilbuddenes budget

Dagtilbuddene modtager hvert år et budget for det kommende år fra Fællesfunktionerne. Budgettet består af et grundbeløb til ledelse og administration, et afdelingstillæg og faste udgifter samt et beløb pr. barn gives på baggrund af indskrevne børn pr. 1. januar det kommende år. som dagtilbuddet er normeret til. Derudover kan dagtilbuddet modtage tillæg i forbindelse med særlige opgaver. Beløbet pr. barn er større til de 0-2-årige end til de 3-6-årige. Budgettet justeres efter årets udløb i forhold til hvor mange børn, der faktisk har været indskrevet i dagtilbuddet i de respektive aldersgrupper i løbet af året. Budget- og regnskabsåret følger kalenderåret.

Aarhus Kommune anvender lønsumsstyring i forhold til dagtilbuddene. Det vil sige, at dagtilbuddene modtager et budget til alle dagtilbuddets aktiviteter, og at dagtilbuddet selv prioriterer, hvordan det samlede budget anvendes, herunder hvor stor en del af budgettet, som f.eks. skal anvendes til løn til pædagoger og medhjælpere, kost og inventar. Dagtilbuddene bestemmer dermed i høj grad selv, hvordan budgetrammen skal udmøntes. Dagtilbuddene kan overføre overskud eller underskud mellem de enkelte budgetår. Dagtilbuddene kan dog maksimalt overføre +10/- 5 procent af årsbudgettet til det næste budgetår.

Formålet med, at dagtilbudsbestyrelsen skal fastsætte principper for dagtilbuddets budgetramme, er at give dagtilbudsbestyrelsen mulighed for at understøtte opfyldelsen af dagtilbuddets mål. Dagtilbudsbestyrelsen fastlægger principper for anvendelsen af dagtilbuddets samlede budgetramme. Det vil sige, at dagtilbudsbestyrelsen fastsætter principper for anvendelse af budget til løn, vikar, kost, pædagogiske aktiviteter, bygningsvedligeholdelse inden for de mål og rammer, som er fastsat af byrådet og Børn og Unge.

- **Dagtilbudsbestyrelsen fastlægger principper for anvendelsen af dagtilbuddets budgetramme og får dermed mulighed for at understøtte opfyldelsen af dagtilbuddets pædagogiske mål**

Principper for anvendelsen af dagtilbuddets budgetramme skal således være forenelige med mål og rammer fastsat af byrådet og Børn og Unge. Dagtilbuddet skal f.eks. overholde vedligeholdelsesplanen for bygningerne og planer for kompetenceudvikling af f.eks. sprogvejledere.

Dagtilbudsbestyrelsen kan fastsætte principper, som betyder, at der sker overførsel mellem f.eks. løn og drift og overførsel af overskud eller underskud til næste budgetår.

Dagtilbudsbestyrelsen fastlægger ligeledes også de overordnede principper for anvendelsen af supplerende indtægter, f.eks. frivillige bidrag fra støtteforeninger til konkrete aktiviteter eller bidrag fra sponsorer. Dagtilbuddet kan dog ikke iværksætte indtægtsgivende aktiviteter, der forudsætter børnenes medvirken uden forældrenes samtykke. Dagtilbuddet kan endvidere ikke opkræve supplerende forældrebetaling til den løbende drift.

Budgetlægningen vil normalt foregå således, at dagtilbudsbestyrelsen fastlægger nogle overordnede principper for prioriteringen af budgettet. På baggrund af dette udarbejder dagtilbudslederen et forslag til fordelingen af det tildelte rammebeløb, som skal godkendes af bestyrelsen.

GODKENDE AT BUDGETTET UDMØNTES I HENHOLD TIL DE FASTSATTE PRINCIPPER

Dagtilbudsbestyrelsen skal godkende, at dagtilbuddets budget udmøntes i henhold til de fastsatte principper.

Det er dagtilbudslederens ansvar løbende at informere bestyrelsen om dagtilbuddets økonomiske situation. Dette skal som minimum ske via en kvartalsvis præsentation af status, som indeholder informationer om pladsudnyttelsen og forbrug i forhold til det budgetterede. Disse informationer kan medføre, at bestyrelsen beslutter at justere den overordnede prioritering eller principperne for anvendelsen af budgetrammen. Et eksempel på denne situation kunne være, at dagtilbuddet har brugt væsentligt færre penge end budgetteret i årets første halvår, og det ser ud til, at dagtilbuddet vil få et overskud på mere end 10 procent.

Dagtilbudsbestyrelsen vil her kunne vedtage nye principper for prioriteringen af budgettet, hvor der vil være et større forbrug til f.eks. vikarer, kost eller legetøj. Det er således en vigtig opgave for bestyrelsen at foretage opfølgning på og kontrol med budgettet.

GODKENDE DAGTILBUDETS REGNSKAB I HENHOLD TIL DE FASTSATTE PRINCIPPER FOR BUDGETTET

Forvaltningen i Børn og Unge sender dagtilbuddets regnskab til dagtilbuddet efter regnskabsårets afslutning. Dagtilbudslederen har pligt til at forelægge regnskabet for bestyrelsen, som herefter skal godkende dagtilbuddets regnskab i forhold til de fastsatte principper. Det vil sige, at bestyrelsen skal vurdere, om regnskabet afspejler bestyrelsens beslutninger.

Medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen bærer ikke noget økonomisk ansvar eller erstatningsansvar for dagtilbuddets regnskab. Det er dagtilbudslederens opgave og ansvar at sikre, at bestyrelsens beslutninger ikke er i strid med lovgivningen, gældende byrådsbeslutninger, overenskomster m.v.

ÅBNINGSTID OG LUKKEDAGE

Dagtilbudsbestyrelsen kan på baggrund af en indstilling fra dagtilbudslederen træffe beslutning om lukkedage i det enkelte dagtilbud. Det enkelte dagtilbud afgør selv det konkrete antal lukkedage.

- **LUKKEDAGE DEFINERES SOM ALMINDELIGE HVERDAGE, HVOR ET DAGTILBUD HOLDES HELT ELLER DELVIST LUKKET**

Lukkedage skal placeres på dage, hvor fremmødet blandt børnene er lavt. Det vil sige på dage, hvor mange forældre og børn alligevel holder fri, og hvor der derfor kun er få børn med pasningsbehov. Der skal tilbydes alternativ pasning på lukkedage. Som hovedregel skal det altid være muligt for et barn at blive passet inden for det dagtilbud, hvor barnet er indskrevet.

Dagtilbudsbestyrelsen kan fastsætte principper for de enkelte afdelingers åbningstid, så det samlede dagtilbuds åbningstid er inden for den af byrådet besluttede åbningstid.

PÅTEGNING AF DOKUMENTER

Dagtilbudsbestyrelsen skal i nogle tilfælde påtegne (underskrive) bestemte skrivelser til forvaltningen, byrådet og andre myndigheder. Det kan for eksempel være ansøgninger, udtalelser, høringssvar og generelle klager. Derimod er administrative meddelelser og skrivelser vedrørende enkeltpersoner undtaget.

Bestyrelsen kan beslutte, at f.eks. formanden og/eller næstformanden i nogle eller alle tilfælde er bemyndiget til at påtegne på vegne af bestyrelsen. Dette skal i så fald fremgå af forretningsordenen eller af et referat af et bestyrelsesmøde.

DET PÆDAGOGISKE TILSYN I AARHUS KOMMUNES DAGTILBUD

Den 1. januar 2022 er den nye lovgivning om tilsyn i dagtilbud trådt i kraft. Lovgivningen medfører minimumskrav beskrevet i dagtilbudslovens §5. Byrådet har i forlængelse heraf besluttet den lokale kommunale udmøntning af de nationale minimumskrav til tilsynet i dagtilbuddene.

Det pædagogiske tilsyn skal understøtte kvalitetsudviklingen i dagtilbuddene, og at alle byens institutioner lever op til dagtilbudsloven samt det pædagogiske grundlag fra den styrkede pædagogiske læreplan. Tilsynet og dialogen under tilsynsmødet har fokus på den faglige kvalitet af de pædagogiske læringsmiljøer for alle børn og er med til at understøtte, at dagtilbuddene arbejder systematisk med den faglige udvikling i dagtilbuddets afdelinger.

Det formaliserede tilsyn er et supplement til det løbende tilsyn, som foretages i ledelseslinjen i dagtilbuddene. Tilsynet i ledelseslinjen omfatter både det pædagogiske tilsyn men også rammerne for de pædagogiske læringsmiljøer som f.eks. økonomi, personalesammensætning, sygefravær mv. Disse emner er også led i dagtilbudsbestyrelsernes tilsyn med dagtilbuddene.

Tilsynet er organiseret i en toårig kadence, hvor alle lovens minimumskrav gennemføres.

Der foretages uanmeldte observationer i alle kommunale dagtilbudsafdelinger hvert andet år. Observationerne gennemføres på skift af tilsynskonsulenter fra forvaltningen (hver 4. år) og lokale ledere (hvert 4. år).

I forlængelse af observationen gennemføres et anmeldt tilsynsmøde. Tilsynsmødet foregår på afdelingsniveau med deltagelse af dagtilbudslederen, den pædagogiske leder, medarbejderrepræsentant, repræsentant for forældrerådet og tilsynskonsulent. På tilsynsmødet gives en tilbagemelding på den uanmeldte observation, ligesom andre forhold, der har betydning for kvaliteten drøftes med henblik på en samlet vurdering af kvaliteten og anbefalinger til arbejdet med udviklingen af kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer.

I forlængelse af de anmeldte tilsynsmøder udarbejder tilsynskonsulenten en tilsynsrapport som offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside. Den pædagogiske leder er ansvarlig for at præsentere rapporten for forældrerådet forud for offentliggørelsen. Dagtilbudsbestyrelsen orienteres om dagtilbuddets samlede tilsynsresultater hvert 2. år og har mulighed for at udarbejde en kommentar til tilsynsrapporterne.

Yderligere udarbejdes en tilsynsrapport for det samlede kommunale tilsyn i dagplejen samt dagtilbud, som offentliggøres på kommunens hjemmeside og på dagtilbuddets hjemmeside.

TILSYN MED DAGTILBUDET

Ansvar for det formelle tilsyn med de kommunale dagtilbud ligger hos forvaltningen i Børn og Unge.

Som det fremgår af Styrelsesvedtægtens § 6, gælder det at dagtilbudsbestyrelsens kompetencer inden for de af Byrådet og Magistratsafdelingen for Børn og Unge fastsatte rammer for tilsyn at:

dagtilbudsbestyrelsen fører tilsyn med dagtilbuddet ved at kunne drøfte ethvert spørgsmål vedrørende dagtilbuddets virksomhed, herunder

- › at blive orienteret om dagtilbuddets samlede tilsynsresultater hvert 2. år
- › at udarbejde en kommentar til tilsynet
- › at blive orienteret og udarbejde en kommentar til handleplanen ved alvorlig bekymring under et skærpet tilsyn

Dagtilbudsbestyrelsen har imidlertid ret til på eget initiativ at tage ethvert spørgsmål vedrørende dagtilbuddets virksomhed op til debat.

Dagtilbudsbestyrelsen kan bede om en redegørelse fra dagtilbudslederen om et bestemt forhold eller en bestemt sag, som dagtilbudsbestyrelsen ønsker at drøfte. Herefter kan dagtilbudsbestyrelsen enten tage dagtilbudslederens redegørelse til efterretning, eller den kan vælge at ændre principperne for dagtilbuddets arbejde på det pågældende område.

INDSTILLING OM ANSÆTTELSE AF PERSONALE

Dagtilbudsbestyrelsen har indstillingsret samt ret til at deltage ved ansættelsen af lederen af kommunale dagtilbud.

› **Dagtilbudsloven fastlægger, at dagtilbudsbestyrelsen har indstillingsret samt ret til at være repræsenteret i ansættelsesudvalget ved ansættelse af dagtilbudslederen**

Dagtilbudslederen ansættes af Børn og Unge-chefen for det område, som dagtilbuddet ligger i efter indstilling fra et ansættelsesudvalg bestående af repræsentanter for dagtilbudsbestyrelsen, medarbejderne og Børn og Unge.

Dagtilbudsbestyrelsen skal være repræsenteret i ansættelsesudvalget, da det er fastlagt i dagtilbudsloven, at dagtilbudsbestyrelsen både har indstillingsret og har ret til at deltage ved ansættelsessamtaler ved ansættelse af dagtilbudslederen.

Dagtilbudsbestyrelsen har indstillingsret ved ansættelse af personale i kommunale dagtilbud og dagpleje.

› **Dagtilbudsbestyrelsen har indstillingsret ved ansættelse af medarbejdere**

De øvrige medarbejdere ansættes af dagtilbudslederen, hvor dagtilbudsbestyrelsen har indstillingsret. Det er ikke et lovkrav, at dagtilbudsbestyrelsen deltager i ansættelsessamtalerne ved ansættelse af pædagogiske ledere og medarbejdere, men især i forhold til de pædagogiske ledere kan repræsentanter for dagtilbudsbestyrelsen med fordel deltage ved ansættelsessamtalerne.

Det gælder ved ansættelse af såvel leder som øvrige medarbejdere, at ansættelsesudvalgets indstilling alene er vejledende.

Dagtilbudsbestyrelsen træffer (inden for lovgivningens og styrelsesvedtæg- tens rammer) beslutning om, hvordan ansættelsesproceduren konkret udfor- mes i dagtilbuddet. Typisk vil man nedsætte et ansættelsesudvalg bestående af forældre- og medarbejderrepræsentanter, som deltager ved ansættelses- samtalerne.

Dagtilbudsbestyrelsen kan vælge at delegere sin indstillingsret til forældre- rådene for så vidt angår ansættelse af medarbejdere i de enkelte afdelin- ger, for i videst muligt omfang at inddrage de forældre, som den pågæl- dende medarbejder vil blive knyttet tættest til efter ansættelsen.

Dagtilbudsbestyrelsen skal ikke inddrages i afskedigelsessager, men vil altid af egen drift kunne tage spørgsmål om en afskedigelse op (se afsnittet ovenfor om "at føre tilsyn med dagtilbuddet")

> DAGTILBUDSBESTYRELSEN KAN DELEGERE INDSTILLINGSRETEN TIL ANSÆTTELSE AF MEDARBEJDERE TIL FORÆLDRERÅDET I DEN PÅGÆLDENDE AFDELING

” Forældrerådet har en samlende rolle i afdelingen. I en afdeling med mange forskellige etniciteter stilles der særlige krav til forældrerådet at samle forældrene om det, at de har børn i samme institution. Det giver også anledning til grundige overvejelser om, hvilke normer der skal kendetegne de sociale og kulturelle arrangementer, der tegner institutionslivet.

> Citat fra pædagogisk leder

FROKOSTMÅLTIDET

Alle børn i kommunens dagtilbudsafdelinger bliver som udgangspunkt tilbudt et fælles frokostmåltid, finansieret via en frokosttakst, som forældrene betaler. Dog er det hvert andet år muligt for forældrene at fravælge dette tilbud.

Dagtilbudsbestyrelsen har udelukkende beslutningskompetencen til at fravælge det fælles frokostmåltid i dagtilbud med én afdeling, eller i dagtilbud hvor samtlige afdelinger er fysisk samlede.

I andre dagtilbud afgøres fravalget ved afstemning blandt forældrene i de enkelte dagtilbudsafdelinger.

Dagtilbudsbestyrelsen kan spille en vigtig rolle i forhold til fastsættelse af principper for frokostmåltidet. Derudover er der også et stort arbejde forbundet med oplysning af forældre om mulighederne i forbindelse med frokostmåltidet, som med fordel kan løses i samarbejde med forældrerådene i de enkelte afdelinger.

Informationer om det fælles frokostmåltid, fravalg af dette med mere er beskrevet på Aarhus Kommunes hjemmeside.

Ovenstående gælder ikke dagplejeafdelinger.

KAPITEL 4.

FORÆLDRERÅDETS SAMMENSÆTNING, KOMPETENCER OG OPGAVER

FORMÅL MED FORÆLDRERÅD

Formålet med at oprette forældreråd i de enkelte afdelinger er at sikre en lokal forældreindflydelse på principperne for afdelingens daglige virke. Forældrerådet fungerer som sparringspart for dagtilbudsbestyrelsen.

- > Forældrerådet sikrer lokal forældreindflydelse på dagligdagen i den enkelte daginstitution.
- > Forældrerådet er sparringspart for dagtilbudsbestyrelsen.

SAMMENSÆTNING AF FORÆLDRERÅD

Forældrerådet består af fem forældrerepræsentanter og en medarbejderrepræsentant, medmindre medarbejderne ikke ønsker at være repræsenteret. Afdelingens pædagogiske leder deltager i forældrerådets møder uden stemmeret. Afdelingens pædagogiske leder er tillige sekretær for forældrerådet og sørger for den fornødne sekretariatsbistand.

KOMPETENCER OG OPGAVER

Ansvar for det formelle tilsyn med de kommunale dagtilbud ligger hos forvaltningen i Børn og Unge. Som det fremgår af Styrelsesvedtægtens § 7, gælder det at forældrerådets kompetence inden for de af Byrådet og Magistratsafdelingen for Børn og Unge fastsatte rammer for tilsyn er:

- > at deltage med repræsentant i det anmeldte tilsynsmøde hvert 2. år, samt i tilsynsmøder ved skærpet tilsyn
- > at udarbejde en kommentar til tilsynsrapporten der kan offentliggøres sammen med tilsynsrapporten
- > ved skærpet tilsyn at afgive kommentar fra forældrerådets perspektiv, såfremt sagens karakter tillader det.

Dagtilbudsbestyrelsen kan imidlertid træffe beslutning om at delegerer yderligere formelle kompetencer til forældrerådet.

Dagtilbudsbestyrelsen kan delegerer kompetencer til forældrerådet

Det drejer sig om følgende kompetencer:

- > fastsættelse af principper for anvendelse af afdelingens budget
- > indstillingsret i forbindelse med ansættelse af personale i afdelingen
- > fastlæggelse af principper for anvendelsen af afdelingens lokaler uden for åbningstiden

Forældrerådene fungerer endvidere som sparringspart for dagtilbudsbestyrelsen, f.eks. ved at forældrerådene drøfter dagsordenspunkterne til dagtilbudsbestyrelsens møder.

Forældrerådets opgaver er derudover hovedsageligt følgende:

- > inddragelse i arbejdet med dagtilbuddets læreplan
- > drøftelse af principielle problemstillinger vedrørende afdelingen
- > samarbejde med personalet i afdelingen om emner fra dagligdagen
- > bidrage til planlægning og afholdelse af møder og arrangementer

Forældrerådet kan udarbejde oplæg til dagtilbudsbestyrelsen om f.eks. dagtilbuddets læreplan, ideer til fælles aktiviteter og fælles problemstillinger for dagtilbuddet. Forældrerådet kan desuden have mere praktisk betonedede opgaver i forbindelse med planlægning af arrangementer i afdelingen.

KAPITEL 5.

DAGTILBUDSBESTYRELSENS OG FORÆLDRERÅDENES ARBEJDE OG MØDER

Dagtilbudsbestyrelsen og forældreråd er samarbejdsorganer, der skal bidrage til, at der opnås det bedst mulige samarbejde mellem forældre, medarbejdere og dagtilbuddets ledelse på tværs af alle afdelinger i dagtilbuddet.

Både dagtilbudsbestyrelsen og forældrerådene i afdelingerne er således vigtige bindeled mellem dagtilbuddet og forældregruppen og har pligt til at informere de øvrige forældre, personalet og dagtilbuddets ledelse om deres arbejde og beslutninger.

Det er i høj grad op til dagtilbudsbestyrelsen og forældrerådene selv at tilrettelægge arbejdet og arbejdsformen. Bestemmelserne i styrelsesvedtægten og reglerne i forvaltningsloven skal imidlertid overholdes. De vigtigste af disse regler er beskrevet nedenfor.

HABILITET

Dagtilbudsbestyrelsen og forældrerådene er underlagt forvaltningslovens regler om inhabilitet i §§ 3-6. Habilitetsreglerne skal sikre, at en person, der har en direkte og individuel, personlig interesse i en sag, ikke medvirker ved behandlingen af den pågældende sag, fordi der dermed er risiko for, at vedkommendes personlige interesse påvirker beslutningen. Et bestyrelses- eller forældrerådsmedlem, der betragtes som inhabil i forhold til en bestemt sag, må således ikke medvirke ved behandlingen af den pågældende sag eller deltage i afgørelsen.

INHABILITET

- > En person er inhabil, når vedkommende har særlig personlig eller økonomisk interesse i en sags udfald
- > I tilfælde af inhabilitet kan personen ikke deltage i behandlingen af den pågældende sag

Man betragtes som inhabil, hvis man har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald. Det samme gælder, hvis man har nærtstående familie (f.eks. en ægtefælle, svoger eller niece), der har en sådan interesse. Hvis man er i tvivl om, hvorvidt man er inhabil i forhold til en bestemt sag, bør man som bestyrelsesmedlem gøre dagtilbudslederen eller bestyrelsesformanden opmærksom på problemstillingen, mens man som forældrerådsmedlem bør tage kontakt til den pædagogiske leder eller forældrerådsformanden. Hvorvidt der er tale om inhabilitet afgøres af lederen efter en drøftelse i bestyrelsen eller forældrerådet. Fællesfunktionerne i Børn og Unge kan inddrages i tvivlstilfælde. Hvis man er uenig i lederens beslutning angående inhabilitet, kan afgørelsen forelægges forvaltningen i Børn og Unge. Dagtilbudsbestyrelsens eller forældrerådets beslutning kan blive erklæret ugyldig, hvis en inhabil person har medvirket ved behandlingen.

TO EKSEMPLER PÅ INHABILITET

- > Hvis et bestyrelsesmedlem eller et medlem af dennes familie er ansøger til en stilling i dagtilbuddet, er vedkommende inhabil i ansættelsessagen
- > Hvis en klage vedrører et bestyrelses- eller forældrerådsmedlem eller et medlem af dennes familie, er vedkommende inhabil i behandling af sagen

TAVSHEDSPLIGT

Medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen og forældrerådene er underlagt reglerne om tavshedspligt i forvaltningsloven (§§ 27-32) og straffeloven (§ 152). Det betyder, at alle oplysninger, der kan betegnes som private eller fortrolige, er belagt med tavshedspligt.

> ALLE PRIVATE ELLER FORTROLIGE OPLYSNINGER ER BELAGT MED TAVSHEDSPLIGT

Det kan være oplysninger om f.eks. enkelte familiers økonomiske forhold, forhold i hjemmet, oplysninger om medarbejders personlige forhold eller lignende. Der må kun fremlægges fortrolige oplysninger på et bestyrelses- eller forældrerådsmøde, hvis oplysningerne er relevante for behandlingen af det pågældende emne. Oplysningerne skal i så fald behandles under et lukket punkt på dagsordenen.

Alle forældrevalgte medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen og forældrerådene skal underskrive en særlig tavshedserklæring (bilag 3) fra Børn og Unge, som ligger på såvel Børn og Unges intranet som hjemmeside.

> FORÆLDREPRÆSENTANTER I DAGTILBUDSBESTYRELSE OG FORÆLDRE RÅD SKAL UNDERSKRIVE TAVSHEDSERKLÆRING

Dagtilbudslederen henholdsvis de pædagogiske ledere er ansvarlige for, at de forældrevalgte medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen og forældrerådene underskriver en tavshedserklæring. Brud på tavshedspligten er strafbart.

Bemærk, at tavshedspligten også gælder efter man er udtrådt af bestyrelsen eller forældrerådet.

FORRETNINGSORDEN

Det vil være hensigtsmæssigt at udarbejde en forretningsorden for henholdsvis dagtilbudsbestyrelsens og forældrerådernes arbejde som supplement til Styrelsesvedtægten.

Forretningsordenen skal medvirke til at skabe klarhed over, hvordan bestyrelsen og forældrerådene skal forholde sig i udøvelsen af deres arbejde. Den kan for eksempel klargøre, hvem der indkalder til møder, afstemningsprocedurer, hvordan referatet udformes, hvornår suppleanter indkaldes, hvornår de har stemmeret osv.

I bilag 2 er der vist et vejledende eksempel på en forretningsorden til både en dagtilbudsbestyrelse og et forældreråd. Eksemplet skal blot give idéer til, hvad forretningsordenen kan indeholde. Det er helt op til bestyrelsen og forældrerådet, hvordan forretningsordenen skal udformes.

MØDEINDKALDELSE OG DAGSORDEN

Dagtilbudsbestyrelser

Formanden for dagtilbudsbestyrelsen og dagtilbudslederen indkalder til bestyrelsesmøde med minimum 14 dages varsel.

> Indkaldelse til møde og udsendelse af dagsorden skal ske med minimum 14 dages varsel

Det kan være en god idé, at dagtilbudsbestyrelsen på sit første møde efter bestyrelsesvalget (det konstituerende møde) fastlægger en mødekalender for det kommende år, så alle bestyrelsesmedlemmer har mulighed for at planlægge sin tid. Bestyrelsesformanden skal endvidere indkalde til møde, når et flertal af medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen ønsker det.

Sammen med mødeindkaldelsen udsendes en dagsorden for mødet. Formanden udarbejder dagsordenen i samarbejde med dagtilbudslederen. De punkter, som skal behandles på mødet, skal fremgå af dagsordenen. Alle bestyrelsesmedlemmer kan kræve at få et bestemt spørgsmål optaget på dagsordenen. Sidst på mødet kan der være afsat tid til at tage eventuelle andre sager op, men bestyrelsen kan kun træffe afgørelse i sager, der behandles under dagsordenpunktet "eventuelt", hvis alle medlemmer er til stede ved mødet og enstemmigt vedtager det.

> Punkter, der drøftes og træffes beslutning om på bestyrelsesmødet, skal fremgå af dagsordenen

Alle medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen skal have mulighed for på forhånd at sætte sig ind i de sager, der skal behandles på mødet, og medarbejderrepræsentanterne skal have lejlighed til at drøfte dagsordenpunkterne med personalet forud for bestyrelsesmødet. Det er derfor vigtigt, at det tydeligt fremgår af dagsordenen, hvad der skal drøftes under hvert dagsordenpunkt, og om der er tale om en orientering, diskussion eller et beslutningspunkt. Hvis der er bilag, der belyser sagen, bør disse sendes ud sammen med dagsordenen.

Forældreråd

Formanden for forældrerådet indkalder til møderne i forældrerådet og udarbejder dagsordenen, hvilket naturligt kan foregå i samarbejde med den pædagogiske leder. Formanden fungerer som mødeleder for forældrerådsmøderne. Mødeindkaldelse og fastsættelse af dagsorden kan med fordel foregå på samme måde som ved dagtilbudsbestyrelsen.

Når bestyrelsen har fastlagt en mødekalender, vil det være en god ide, at forældrerådet også fastlægger en mødekalender, hvor forældrerådsmøderne ligger forud for bestyrelsesmøderne. Således har forældrerådet mulighed for at drøfte dagsordenpunkterne inden bestyrelsesmøderne, hvorved forældrerådets bestyrelsesmedlem vil være bekendt med forældrerådets holdninger til dagsordenpunkterne.

BESTYRELSESMØDER OG FORÆLDRERÅDSMØDER

Der afholdes bestyrelsesmøde så ofte, bestyrelsesformanden eller dagtilbudslederen finder det nødvendigt. Der skal dog afholdes mindst fem møder om året. Bestyrelsen afgør, hvordan bestyrelsesmøderne skal foregå, men reglerne og retningslinjerne i styrelsesvedtægten og en eventuel forretningsorden skal naturligvis overholdes.

> DER AFHOLDES MINIMUM FEM BESTYRELSESMØDER OM ÅRET

I forhold til forældrerådets møder fastlægger styrelsesvedtægten, at der skal afholdes mindst fem møder om året. Forældrerådsmøderne kan med fordel afvikles på samme måde som bestyrelsesmøderne.

> DER AFHOLDES MINIMUM FEM FORÆLDRERÅDSMØDER ÅRLIGT

Bestyrelsesmøderne er åbne for forældre og medarbejdere. Sager belagt med tavshedspligt skal imidlertid behandles under lukkede punkter på dagsordenen. Det vil sige for lukkede døre.

Det samme gør sig gældende for forældremøder. Dagsordenen skal imidlertid blot gøres bekendt i den enkelte afdeling, hvor forældremødet afholdes.

Oplysninger om tid og sted for bestyrelsesmøderne og dagsordenen skal offentliggøres i dagtilbuddet mindst 14 dage før mødet.

Der skal skrives et referat af hvert bestyrelsesmøde og forældrerådsmøde, som offentliggøres for forældre og medarbejdere i dagtilbuddet og på dagtilbuddets hjemmeside. Fortrolige oplysninger må naturligvis ikke offentliggøres, jf. regler om tavshedspligt. Det kan være en god ide, at der laves aftaler om, at forældrerådene sender referater af deres møder til dagtilbudsbestyrelsen.

> Der skal skrives referat af alle bestyrelses- og forældre-rådsmøder

> Referaterne skal være offentligt tilgængelige for alle forældre

Der kan enten skrives et egentligt referat, der kort informerer om de forskellige synspunkter, hvilke beslutninger, der er truffet, hvad der skal gøres og af hvem osv. Eller der kan skrives en såkaldt beslutningsprotokol, der udelukkende gengiver de beslutninger, der er opnået enighed om. Retningslinjer for referatet kan fastlægges i forretningsordenen. Tilhørere, der ikke er medlem af bestyrelsen, har ikke taleret, med mindre dette udtrykkeligt ønskes af bestyrelsen. Tilhørere har naturligvis heller ikke stemmeret. Dagtilbudsbestyrelsen kan beslutte at invitere andre til at deltage i møderne, når der behandles spørgsmål af særlig interesse for dem.

Bestyrelsesformanden er mødeleder. Bestyrelsesformanden sørger således for, at dagsordenen og tidsplanen overholdes, at alle får ordet, at der opsummeres på de enkelte punkter og så videre. Det kan være en god idé med en opsummering efter hvert dagsordenpunkt. Det er ligeledes en god idé, at referenten ved mødets afslutning kort opsummerer mødet på baggrund af sine notater til referatet, så eventuelle uklarheder kan blive afklaret.

> Bestyrelsesformanden er mødeleder og sørger for, at dagsorden og tidsplan overholdes

Dagtilbudsbestyrelsen er kun beslutningsdygtig, hvis over halvdelen af medlemmerne er til stede, og forældrerepræsentanterne udgør et flertal af de tilstedeværende. Hvis der skal foretages en afstemning om et dagsordenpunkt, kræver en afgørelse et almindeligt flertal. Det vil sige, at over halvdelen af de afgivne stemmer skal være for det pågældende forslag. Skulle der være stemmelighed, er formandens stemme udslagsgivende. Afstemningen skal afholdes skriftligt, hvis blot ét af de tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer ønsker det. Bestyrelsesmedlemmer, der er fraværende ved mødet, kan ikke stemme ved fuldmagt.

Ved uenighed i bestyrelsen om en beslutning, der skal træffes, kan det være en god ide, at dagtilbudslederen fremsætter et kompromisforslag, der tilgodeser alle parter, således at der kan opnås enighed i bestyrelsen om beslutningen frem for, at der afholdes afstemning.

> **Dagtilbudsbestyrelsen er beslutningsdygtig når halvdelen af medlemmerne er til stede, og forældrene er i flertal**

> **Afgørelser kræver, at over halvdelen af de tilstedeværende stemmer for**

Dagtilbudsbestyrelsen skal sikre et solidt grundlag for sine beslutninger. Det er dagtilbudslederens ansvar at stille relevante oplysninger om hverdagen i dagtilbuddet til rådighed for bestyrelsen. Bestyrelsen kan også selv bede om en redegørelse fra dagtilbudslederen om et bestemt forhold.

Overordnede pædagogiske målsætninger og principper bør behandles grundigt, før de vedtages. Bestyrelsen kan eventuelt vælge at tage udgangspunkt i et oplæg fra dagtilbudslederen og nedsætte en arbejdsgruppe (se afsnit om arbejdsgrupper nedenfor), der skal arbejde videre med spørgsmålet. Inden det næste bestyrelsesmøde udarbejdes en indstilling (notat) med et egentligt beslutningsgrundlag. Medarbejderrepræsentanterne i bestyrelsen skal have mulighed for at drøfte beslutningsgrundlaget med personalet, inden en indstilling kan vedtages af bestyrelsen.

Det er endvidere vigtigt, at dagtilbudslederen følger op på, hvordan bestyrelsens beslutninger er blevet omsat til praksis

Hvis der skal træffes beslutninger i forældrerådet, skal forældrerådet have et solidt grundlag at træffe beslutningerne på, hvilket kan sikres på samme måde som i bestyrelsen. Forældrerådet er kun beslutningsdygtigt, hvis over halvdelen af medlemmerne er til stede. I tilfælde af afstemning afholdes den på samme måde som i dagtilbudsbestyrelsen.

ARBEJDSGRUPPER

Dagtilbudsbestyrelsen og forældrerådene kan nedsætte arbejdsgrupper. Det kan f.eks. være i forbindelse med planlægningen af et konkret arrangement eller en aktivitet, eller det kan være til at undersøge en given sag, som bestyrelsen efterfølgende skal træffe beslutning om, f.eks. i forbindelse med arbejdet med pædagogiske principper eller udarbejdelse af høringsvar.

Der er ingen faste retningslinjer i styrelsesvedtægten for arbejdsgruppens arbejde, så det er op til bestyrelsen og forældrerådene selv at afgøre, hvordan arbejdet skal planlægges. En arbejdsgruppe kan bestå af medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen og forældrerådene, men det kan også være en god idé at inddrage andre forældre.

KAPITEL 6.

VALG TIL DAGTILBUDSBESTYRELSE OG FORÆLDRERÅD

Dagtilbudsbestyrelsen består som tidligere beskrevet af en forældrepræsentant fra hvert forældreråd, dog to repræsentanter fra hvert forældreråd i dagtilbud med to eller tre afdelinger. Derudover består bestyrelsen af to medarbejderrepræsentanter, dog tre medarbejderrepræsentanter i dagtilbudsbestyrelser, som har seks eller flere forældrepræsentanter.

Forældrerådet består af fem forældrepræsentanter og en medarbejderrepræsentant, medmindre medarbejderne ikke ønsker at være repræsenteret.

> VALG AFHOLDES HVERT ÅR INDEN 1. SEPTEMBER

Dagtilbud med kun én afdeling har alene en dagtilbudsbestyrelse, som består af fem forældrepræsentanter og to medarbejderrepræsentanter. Der skal afholdes valg blandt henholdsvis forældre og medarbejdere til både forældreråd og dagtilbudsbestyrelsen hvert år inden 1. september.

> VALG OG KONSTITUERING AF FORÆLDRERÅD FORETAGES INDEN SAMMENSÆTTNINGEN AF DAGTILBUDSBESTYRELSEN, DA REPRÆSENTANTER TIL BESTYRELSEN VÆLGES BLANDT DE VALGTE FORÆLDRERÅDSREPRÆSENTANTER

Personer, som på valgtidspunktet har forældremyndigheden eller den faktiske omsorg for et barn i dagtilbuddet, kan vælges som forældrepræsentant til dagtilbudsbestyrelse og forældreråd og er stemmeberettiget ved valgene. Det er en forudsætning for at sidde i en dagtilbudsbestyrelse eller et forældreråd, at valgbarheden opretholdes.

➤ **Personer med forældremyndighed eller faktisk omsorg for barnet er stemmeberettiget og kan vælges som repræsentant til bestyrelse og forældreråd**

Ved personer, der har den faktiske omsorg for barnet, forstås:

- Personer, som er gift med indehaveren af forældremyndigheden over et barn, og som tilhører samme husstand som forældremyndighedsindehaveren og barnet (dette gælder dog ikke ved fælles forældremyndighed over barnet)
- Ugifte fædre/mødre, som tilhører samme husstand som forældremyndighedsindehaveren og barnet
- Personer, som har et barn boende hos sig i døgnpleje

I vejledningen omfatter 'forældre' indehaver af forældremyndigheden samt personer, der har den faktiske omsorg for barnet. Der kan dog ikke tildes valgret til mere end to personer på grundlag af det samme barn.

Begge et barns forældre kan stille op og vælges til forældrerådet, men kun én forælder kan vælges på baggrund af samme barn.

➤ **Kun én forælder kan vælges på grundlag af samme barn**

Ved fælles forældremyndighed har de biologiske forældre fortrinsret til at stille op til forældrebestyrelser og forældreråd.

I tilfælde hvor forældremyndighedsindehaveren har en ægtefælle, der ikke er barnets biologiske forældre, har denne ægtefælle fortrinsret til at stille op frem for den anden biologiske forælder, såfremt forældremyndighedsindehaveren tilslutter sig dette

Det er ikke en forudsætning for valg til forældrerådet, at man er bosat i Aarhus Kommune.

Er der valg til forældrerådet, mens ens barn har orlov fra dagtilbuddet, kan man - hvis orlovsperioden er under tre måneder - skriftligt tilkendegive, at man ønsker at stille op til det kommende forældrerådsvalg. Man er da valgbar, selvom man har orlov, men man har ikke stemmeret og kan ikke deltage i valgmødet. Vælges man som ordinært medlem, indtræder en suppleant på den ordinære forældrerådspost frem til orlovens udløb.

Ansatte, der har børn i afdelingen, har stemmeret, men er ikke valgbar til forældreråd og bestyrelse. Medarbejdere, der har børn i en anden afdeling i samme dagtilbud, som de er ansat i, har stemmeret og er valgbar til forældrerådet i deres børns afdeling. Medarbejderen kan imidlertid ikke vælges som forældrerådets forældrepræsentant i dagtilbudsbestyrelsen, idet medarbejdere er repræsenteret i dagtilbudsbestyrelsen via medarbejderrepræsentanterne.

- Medarbejdere med børn i afdelingen har stemmeret men er ikke valgbar til forældreråd

Ingen har pligt til at være medlem af et forældreråd eller en dagtilbudsbestyrelse. Et forældrerådsmedlem kan når som helst udtræde af forældrerådet eller dagtilbudsbestyrelsen, men det er vigtigt for kontinuiteten, at repræsentanterne så vidt muligt forbliver i forældrerådet og/eller dagtilbudsbestyrelsen hele valgperioden.

Medlemmer af forældrerådet og dagtilbudsbestyrelsen modtager ingen diæter.

VALG AF FORÆLDREPRÆSENTANTER TIL FORÆLDRERÅDET

Den pædagogiske leder for afdelingen indkalder til forældrerådvalg med mindst 14 dages varsel med angivelse af dagsordenspunkter. Den pædagogiske leder er ordstyrer til forældrerådvalget og forestår valg-handlingen.

På mødet redegør den afgående formand for forældrerådet for arbejdet i det forløbne år i forældrerådet, og forældrerådsmedlemmet af dagtilbudsbestyrelsen redegør for arbejdet i det forløbne år i dagtilbudsbestyrelsen.

Opstilling af forældrekandidater til forældrerådet sker ved, at de fremmødte forældre kommer med forslag til kandidater. Hvis man ikke deltager i valgmødet, kan man opstille kandidater pr. fuldmagt. Valgmødets dirigent sikrer, at alle de opstillede kandidater er valgbar og ønsker at opnå valg til forældrerådet.

- Valg til forældreråd indkaldes med mindst 14 dages varsel

- Opstilling af kandidater til forældrerådet sker på valgmødet

Forældrerepræsentanterne vælges for to år. Hvert andet år er tre forældre, og hvert andet år er to forældre på valg. Første gang vælges to forældre for et år, og tre forældre for to år. Der er mulighed for genvalg. Hvis det på valgmødet ikke er muligt at vælge fem repræsentanter til forældrerådet, indkalder den pædagogiske leder til fornyet valgmøde med 14 dages varsel. Forældrerådet skal bestå af mindst to forældrerepræsentanter og maksimalt fem. I tilfælde hvor det ikke er muligt at vælge mindst to repræsentanter til forældrerådet, kan der på valgmødet i stedet vælges en forælder, som indtræder i dagtilbudsbestyrelsen. Dette er muligt, da der ikke eksisterer et forældreråd, som bestyrelsesmedlemmet kan vælges fra.

Der afholdes skriftlig afstemning, hvis blot én af de tilstedeværende ønsker det. Forældrene har én stemme pr. barn i afdelingen. Der udleveres en stemmeseddel pr. barn, hvorpå der kan skrives op til tre forskellige navne på forældrekandidater, der ønskes valgt. Der kan ikke stemmes pr. fuldmagt. De forældre, der har fået flest stemmer, er valgt. Er der stemmelighed, stemmes der om, hvem af kandidaterne med stemmelighed, der skal sidde i forældrerådet. Ved omvalget kan hver stemmeberettiget stemme på én kandidat. Resultater omvalget også i stemmelighed, foranstalter den pædagogiske leder, at der trækkes lod mellem kandidaterne. Afstemningens resultat bekendtgøres på dagtilbuddets hjemmeside.

➤ **Resultatet af forældrerådsvalet bekendtgøres på dagtilbuddets hjemmeside**

Der vælges et tilsvarende antal suppleanter, der indtræder i den rækkefølge, hvorefter de har opnået flest stemmer, hvilket skal fremgå af referatet. Ved stemmelighed blandt suppleanterne foretager den pædagogiske leder lodtrækning om rækkefølgen. Suppleanterne vælges for et år.

Der kan i forretningsordenen fastlægges, om suppleanter kun indtræder i forældrerådet, når et ordinært medlem udtræder, eller om

de også indtræder ved sygdom eller afbud. Som udgangspunkt har suppleanter først stemmeret i forældrerådet, når de bliver ordinære medlemmer af forældrerådet, men det kan fastlægges i forretningsordenen.

FORÆLDREPRÆSENTANTERS UDTRÆDEN AF FORÆLDRERÅDET

Forældrerepræsentanterne udtræder af forældrerådet fra den dag, de ikke længere har børn i afdelingen, eller deres barn har orlov fra dagtilbuddet i mere end tre måneder. Suppleanter indtræder i stedet.

Hvis et barn har orlov i op til tre måneder, kan forældrerepræsentanten vælge at forblive i forældrerådet.

Hvis en forældrerepræsentant forlader forældrerådet, og der ikke kan indhentes flere suppleanter, skal der afholdes et ekstraordinært valgmøde for at besætte den ledige plads i forældrerådet. Den pædagogiske leder indkalder til dette møde på samme måde som ved et ordinært valgmøde.

Opstår den situation, at der ikke længere er to forældre i forældrerådet, og et ekstraordinært valgmøde ikke formår at ændre på situationen, nedlægges forældrerådet indtil det følgende ordinære valg. I denne periode overtager den pædagogiske leder forældrerådets kompetence.

Forældrerådet kan ikke væltes, og medlemmer af forældrerådet kan ikke ekskluderes. Til gengæld kan medlemmer af forældrerådet til enhver tid udtræde af rådet. Forældrerådet kan derfor vælge at gå af, hvis forældrerådet ikke længere føler, at det har forældregruppens opbakning.

VALG AF FORÆLDREPRÆSENTANTER TIL DAGTILBUDSBESTYRELSEN

Dagtilbudsbestyrelsens medlemmer skal være valgt inden den 1. september.

Funktionsperioden for dagtilbudsbestyrelsen er fra den 1. september til den 31. august det efterfølgende år, eller indtil en ny dagtilbudsbestyrelse er valgt. Dagtilbudslederen indkalder de valgte medlemmer til konstituerende bestyrelsesmøde ved bestyrelsesårets start den 1. september. På mødet vælges en formand og en næstformand, som begge skal være forældrerepræsentanter.

Funktionsperioden for forældrerådet er fra valgets afholdelse og indtil næste valg. Den pædagogiske leder indkalder til det første møde i forældrerådet. Mødet afholdes inden den 1. september, og mødet kan afholdes samme aften som valg mødet til forældrerådet. På mødet vælges en formand og en næstformand, som begge skal være forældrerepræsentanter, samt medlem og suppleant af dagtilbudsbestyrelsen.

Forældreråd i dagtilbud med fire eller flere afdelinger vælger på forældrerådets første ordinære møde et medlem af forældrerådet, som er medlem af dagtilbudsbestyrelsen, og et medlem som er suppleant for dagtilbudsbestyrelsesmedlemmet.

Forældreråd i dagtilbud med to eller tre afdelinger vælger på forældrerådets første ordinære møde to medlemmer af forældrerådet, som er medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen, og to medlemmer som er suppleanter for dagtilbudsbestyrelsesmedlemmerne. Alle fysiske enheder i en afdeling, skal have mulighed for repræsentation i dagtilbudsbestyrelsen. Således har alle forældreråd, der består af repræsentanter fra flere fysiske enheder, mulighed for to at vælge to repræsentanter til bestyrelsen.

Forældrerådsmedlemmer, som er medlem af dagtilbudsbestyrelsen, er valgt for to år. Suppleanter er valgt for et år. Der er mulighed for genvalg.

Første gang vælges halvdelen af forældrerådsmedlemmerne til dagtilbudsbestyrelsen for et år. Dagtilbudslederen beslutter, fra hvilke afdelinger forældrerådsmedlemmerne er valgt til dagtilbudsbestyrelsen for et år i den første periode.

Forældrerepræsentanter i dagtilbud med én afdeling vælges efter samme procedure som forældrerepræsentanter i forældrerådene.

- > **Dagtilbudsbestyrelsen kan ikke oprettes, hvis det ikke er muligt at vælge forældrerepræsentanter i så mange afdelinger, at forældrene udgør flertallet**

Hvis det efter gentagne forsøg ikke er muligt at vælge forældrerepræsentanter i så mange afdelinger, at forældrene udgør et flertal i dagtilbudsbestyrelsen, oprettes der ikke en dagtilbudsbestyrelse. Dagtilbudsbestyrelsens kompetencer overgår i denne situation til dagtilbudslederen indtil næste ordinære valg.

FORÆLDREREPRÆSENTANTERS UDTRÆDEN AF DAGTILBUDSBESTYRELSEN

Forældrerepræsentanter udtræder af dagtilbudsbestyrelsen fra den dag, de ikke længere har børn i dagtilbuddet, eller hvis deres barn har orlov fra dagtilbuddet i mere end 3 måneder. Hvis et barn har orlov i op til tre måneder, kan en forældrerepræsentant forblive medlem af dagtilbudsbestyrelsen.

- > **Når et barn skifter fra en vuggestueafdeling til en børnehaveafdeling inden for samme dagtilbud, udtræder forælderen af dagtilbudsbestyrelsen, da alle afdelinger skal have mulighed for at have en repræsentant i bestyrelsen**

I situationer, hvor et barn skifter fra en vuggestueafdeling til en børnehaveafdeling inden for samme dagtilbud, udtræder forældrerepræsentanter af forældrerådet for vuggestueafdelingen og samtidig også af dagtilbudsbestyrelsen. Det skyldes for det første, at dagtilbudsbestyrelsen er sammensat af lige mange repræsentanter fra hvert forældreråd, og hvis en forælder, hvis barn skifter afdeling, forbliver i dagtilbudsbestyrelsen, vil det betyde, at afdelingen, som barnet skifter til, vil have to repræsentanter i dagtilbudsbestyrelsen, mens afdelingen, som barnet skifter fra,

ikke vil have en repræsentant i dagtilbudsbestyrelsen. For det andet vil der også opstå den situation, at der vil være en forælder, som sidder i dagtilbudsbestyrelsen uden at være med i et forældreråd, da forælderen vil være udtrådt af f.eks. vuggestuens forældreråd og ikke være valgt ind i f.eks. børnehavens forældreråd.

Suppleanter indtræder i stedet for forældrerepræsentanterne, som er udtrådt. Det kan i forretningsordenen fastlægges, om suppleanter kun indtræder i dagtilbudsbestyrelsen, når et ordinært medlem udtræder, eller om de også indtræder ved sygdom eller afbud. Som udgangspunkt har suppleanter først stemmeret i dagtilbudsbestyrelsen, når de bliver ordinære medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen, men det kan fastlægges i forretningsordenen, at suppleanter også har stemmeret, når de indtræder ved ordinære medlemmers afbud.

Hvis både en afdelings forældrerepræsentant og dennes suppleant udtræder af bestyrelsen, vælger afdelingens forældreråd en ny forældrerepræsentant og suppleant til bestyrelsen. Der afholdes ekstraordinært valgmøde til forældrerådet, hvis afgang af forældrerepræsentanter og suppleanter er så stor, at der ikke kan vælges en forældrerepræsentant til bestyrelsen.

Opstår den situation, at det ikke er muligt at få valgt så mange forældre, at de udgør et flertal i dagtilbudsbestyrelsen, nedlægges dag-

tilbudsbestyrelsen indtil det følgende ordinære valg. I denne periode overtager dagtilbudslederen dagtilbudsbestyrelsens kompetencer.

Dagtilbudsbestyrelsen kan ikke væltes, og medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen kan ikke ekskluderes. Til gengæld kan medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen til enhver tid udtræde af bestyrelsen. Dagtilbudsbestyrelsen kan derfor vælge at gå af, hvis den ikke længere føler, at den har forældregruppens opbakning.

VALG AF MEDARBEJDERREPRÆSENTANTER

Dagtilbudsbestyrelser, som har fire eller fem forældrerepræsentanter, har to medarbejderrepræsentanter. Dagtilbudsbestyrelser, som har seks eller flere forældrerepræsentanter, har tre medarbejderrepræsentanter.

Valgperioden er et år ad gangen. Der er mulighed for genvalg.

> **Valg af medarbejderrepræsentanterne sker inden 1. september på et valgmøde for medarbejderne i dagtilbuddet**

Dagtilbudslederen indkalder til valgmødet med 14 dages varsel med angivelse af dagsordenspunkter.

> **Medarbejdere er personer, der er omfattet af dagtilbudslederens ledelseskompetence**

> **Pædagogiske ledere er stemmeberettigede men ikke valgbare**

Ved medarbejdere forstås personer, der er omfattet af dagtilbudslederens ledelseskompetence. De medarbejdere, der vælges, bør ikke have et ansættelsesforhold på under et år.

De pædagogiske ledere er ikke valgbare men alene stemmeberettigede.

Der vælges det samme antal suppleanter som medarbejderrepræsentanter til dagtilbudsbestyrelsen.

Opstilling af kandidater til dagtilbudsbestyrelsen sker ved, at de fremmødte medarbejdere kommer med forslag til kandidater. Hvis man ikke deltager i valgmødet, kan man opstille kandidater pr. fuldmagt. Valgmødets dirigent sikrer, at alle de opstillede kandidater er valgbare og ønsker at opnå valg til dagtilbudsbestyrelsen.

Der udleveres én stemmeseddel pr. medarbejder, hvorpå der kan skrives op til tre forskellige navne på kandidater, der ønskes valgt. Alle medarbejdere kan stemme på alle kandidater. Der kan ikke stemmes pr. fuldmagt. De medarbejdere, der har fået flest stemmer, er valgt. De medarbejdere, der har fået næstflest stemmer, er valgt som suppleanter. Ved stemmelighed mellem flere kandidater foretages omafstemning blandt de kandidater, der har opnået samme antal stemmer. Resultater omvalget også i stemmelighed, foranstalter dagtilbudslederen, at der trækkes lod mellem kandidaterne.

Medarbejderrepræsentanterne udtræder af dagtilbudsbestyrelsen fra den dag, de ikke længere er ansat i dagtilbuddet, og suppleanter indtræder i stedet. Hvis alle medarbejderrepræsentanter og suppleanter er udtrådt af bestyrelsen, indkalder dagtilbudslederen til et nyt valg.

Valg af medarbejderrepræsentanter til forældrerådet sker ved, at den pædagogiske leder indkalder medarbejderne i afdelingen til et valgmøde. Mødet indledes med at få afklaret, om et flertal af medarbejderne ønsker medarbejderrepræsentation i forældrerådet. Hvis et flertal af medarbejderne ønsker medarbejderrepræsentation i forældrerådet, afholdes valget efter samme procedure som for medarbejderrepræsentanter i dagtilbudsbestyrelsen.

KAPITEL 7.

BESTYRELSER I SELVEJENDE DAGTILBUD

Dagtilbud kan drives af selvejende institutioner, der indgår en aftale om driften med kommunen. De selvejende dagtilbud modtager tilskud fra kommunen og er underlagt et kommunalt tilsyn.

> Selvejende dagtilbud er ikke underlagt Styrelsesvedtægten for kommunale dagtilbud i Aarhus Kommune

Selvejende dagtilbud er ikke underlagt Styrelsesvedtægten for kommunale dagtilbud i Aarhus Kommune, men drives derimod på grundlag af deres egen vedtægt. Denne vedtægt, der fastlægger retningslinjerne for styrelsen af dagtilbuddet, vedtages af det selvejende dagtilbuds bestyrelse og skal godkendes af Magistratsafdelingen for Børn og Unge.

Selvejende dagtilbud skal i lighed med kommunale dagtilbud have en bestyrelse med et flertal af forældre, jf. Dagtilbudslovens § 14. Der eksisterer to forskellige modeller for selvejende dagtilbuds ledelse, henholdsvis en såkaldt én-strengt model og en to-strengt model.

> Der findes to modeller for selvejende dagtilbuds ledelse, henholdsvis en én-strengt og en to-strengt

I den én-strengede model har dagtilbuddet én bestyrelse, som betegnes dagtilbudsbestyrelsen. Det er en forudsætning for at vælge denne model, at dagtilbudsbestyrelsen har et flertal af valgte forældre. I den to-strengede model har det selvejende dagtilbud både en dagtilbudsbestyrelse og en forældrebestyrelse. Der skal være et flertal af forældrerepræsentanter i forældrebestyrelsen. Derimod er der ikke krav om forældrerepræsentation i dagtilbudsbestyrelsen, hvis den to-strengede model vælges.

Dagtilbudsbestyrelsen i selvejende dagtilbud har en videre kompetence end bestyrelsen i kommunale dagtilbud, da bestyrelsen i selvejende dagtilbud har arbejdsgiveransvaret (herunder ansvar for ansættelse og afskedigelse af ledere og medarbejdere) og det økonomiske ansvar for dagtilbuddet. Det er det selvejende dagtilbud som helhed, der kan drages til ansvar. Det enkelte bestyrelsesmedlem har således ikke et personligt økonomisk ansvar.

Hvis den én-strengede model vælges, er der som nævnt krav om, at forældrerepræsentanter har flertal i dagtilbudsbestyrelsen. Der er derimod ikke noget lovmæssigt krav om, at medarbejderne skal være repræsenteret i dagtilbudsbestyrelsen. Det kan imidlertid fremgå af dagtilbuddets vedtægt, at medarbejdere skal være repræsenteret i dagtilbudsbestyrelsen.

Vælges derimod den to-strengede model stilles de samme krav til forældrebestyrelsens sammensætning, som der stilles til sammensætningen af kommunale dagtilbuds bestyrelse, nemlig at der er et flertal af forældrerepræsentanter samt at medarbejderne er repræsenteret. Derudover kan også andre personer være repræsenteret i forældrebestyrelsen. Der er intet til hinder for, at den samme person sidder i både forældrebestyrelsen og dagtilbudsbestyrelsen.

I den to-strengede model deles kompetencen mellem dagtilbudsbestyrelsen og forældrebestyrelsen. Det er derfor vigtigt, at der laves klare retningslinjer for kompetencefordelingen mellem de to bestyrelser og at de to bestyrelser indgår i dialog og samarbejde. Forældrebestyrelser har den samme minimumskompetence, som bestyrelser i kommunale dagtilbud (se Vejledning til Forældrebestyrelser i dagtilbud til børn, udgivet af Socialministeriet). Det vil sige at forældrebestyrelsen som minimum skal have indflydelse på:

- Principperne for dagtilbuddets arbejde
- Principperne for anvendelse af en budgetramme
- Indstillingsret og ret til at deltage ved ansættelsen af lederen af dagtilbuddet
- Indstillingsret i forbindelse med ansættelse af personale i dagtilbuddet

Dagtilbudsbestyrelsen kan også vælge at overlade andre opgaver og kompetencer til forældrebestyrelsen. Der gælder dog de samme begrænsninger som i kommunale dagtilbud, om at visse beføjelser ikke kan overdrages til forældrebestyrelsen, f.eks. afgørelser om optagelse af børn, forældrebetaling, ansættelse og afskedigelse af personale.

Selvom et selvejende dagtilbud er en selvstændig juridisk enhed, regnes den som en del af den offentlige forvaltning i relation til forvaltningsloven og offentlighedsloven. Det vil sige, at medlemmer af et selvejende dagtilbuds bestyrelse eller forældrebestyrelse er underlagt reglerne om tavshedspligt og habilitet (se kapitel 5).

BILAG 1:

VEDTÆGT FOR STYRELSE AF KOMMUNALE DAGTILBUD I AARHUS KOMMUNE

§ 1– Formål

Vedtægten fastlægger rammerne for dagtilbudsbestyrelsernes og forældrerådenes arbejde, herunder rammer for samarbejdet med Aarhus Kommune, dagtilbudsleder, pædagogiske ledere, personale og forældre.

Vedtægten er gældende for alle kommunale dagtilbud i Aarhus Kommune.

§ 2 – Byrådet

Byrådet fastsætter og offentliggør i henhold til Lov om dag , fritids og klubtilbud mv. til børn og unge (dagtilbudsloven) § 3a, stk. 2 kommunens rammer for dagtilbud, herunder eventuelle prioriterede indsatser på området.

I Aarhus Kommune omfatter disse rammer bl.a.:

- Oprettelse og nedlæggelse af dagtilbud, børnenormering, aldersgruppe, åbningstid, forældrebetaling og visitationsforhold.
- Tildeling af budget til personale, vikarer, øvrig drift, indvendig og udvendig
- Vedligeholdelse
- Andre spørgsmål vedrørende dagtilbuddene, der ikke er henlagt til det enkelte dagtilbud eller Magistratsafdelingen for Børn og Unge.

Byrådet skal fastsætte retningslinjer for, hvordan dagtilbud skal medvirke til udmøntningen af kommunens sammenhængende børnepolitik.

Byrådet skal føre tilsyn med indholdet af dagtilbuddene og den måde, hvorpå opgaverne udføres, herunder at rammer og prioriterede indsatser medvirker til, at dagtilbuddene kan opfylde lovens krav, jf. §3a, stk. 2.

Byrådet har ansvaret som arbejdsgiver over for de ansatte ifølge overenskomster, aftaler og lovgivning om de ansattes rettigheder og vilkår. Arbejdsgiveransvaret delegeres i nødvendigt omfang til Magistratsafdelingen for Børn og Unge og den enkelte dagtilbudsleder.

Afskedigelse af månedslønnede medarbejdere foretages af Magistratsafdelingen for Børn og Unge. Magistratsafdelingen for Børn og Unge er bemyndiget til at træffe afgørelser i sager vedrørende regulering af pladstal i overensstemmelse med den af Byrådet vedtagne pladsgaranti.

Rådmanden for Børn og Unge er endvidere bemyndiget til at godkende nedlæggelse af kommunale dagtilbud og dagtilbudsafdelinger i de tilfælde, hvor der i et pasningsdistrikt samlet set ikke længere er behov for pladserne, og hvor en enig dagtilbudsbestyrelse støtter dette. Såfremt der ikke er enighed i bestyrelsen, skal beslutningen forelægges Byrådet til godkendelse.

§ 3– Målbeskrivelse for dagtilbuddene

Af Dagtilbudsloven § 7 fremgår følgende formål for dagtilbuddene:

Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud. Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære.

Dagtilbuddene har endvidere til opgave at bidrage til opfyldelsen af de af Byrådet vedtagne rammer og eventuelt prioriterede indsatser for Magistratsafdelingen for Børn og Unge.

§ 4 – Dagtilbudsbestyrelsen og forældreråd

Ved alle kommunale dagtilbud oprettes en dagtilbudsbestyrelse i henhold til Dagtilbudsloven § 14. Dagtilbudsbestyrelsen udgøres af et flertal af forældre.

I alle afdelinger i et dagtilbud oprettes et forældreråd med lige mulighed for repræsentation fra alle fysiske enheder, der udgør afdelingen. Forældrerådet består af fem (seks i afdelinger med mere end 1 fysisk enhed) forældrerepræsentanter og en medarbejderrepræsentant.

Dagtilbudsbestyrelsen er sammensat af:

- 1 forældrerepræsentant fra hvert forældreråd eller fysisk enhed i forældrerådet i dagtilbud med 4 eller flere afdelinger
- 2 forældrerepræsentanter fra hvert forældreråd eller fysisk enhed i forældrerådet i dagtilbud med 2 eller 3 afdelinger
- 2 medarbejderrepræsentanter i dagtilbudsbestyrelser med 4 eller 5 forældrerepræsentanter
- 3 medarbejderrepræsentanter i dagtilbudsbestyrelser med 6 eller flere forældrerepræsentanter.
- Dagtilbud med kun én afdeling har alene en dagtilbudsbestyrelse, som består af 5 forældrerepræsentanter og 2 medarbejderrepræsentanter.

Samtlige medlemmer af dagtilbudsbestyrelsen har stemmeret.

Dagtilbudslederen deltager i dagtilbudsbestyrelsens møder uden stemmeret.

Dagtilbudslederen er tillige sekretær for dagtilbudsbestyrelsen og sørger for den fornødne sekretariatsbistand.

På forældrerådets møder deltager afdelingens pædagogiske leder uden stemmeret. Afdelingens pædagogiske leder er tillige sekretær for forældrerådet og sørger for den fornødne sekretariatsbistand.

Dagtilbudsbestyrelser kan etableres på tværs af kommunale dagtilbud, hvis der er flertal herfor i de respektive bestyrelser. Ovenstående retningslinjer for repræsentation er også gældende i fusionerede dagtilbudsbestyrelser.

§ 5 – Formål med dagtilbudsbestyrelsen og forældrerådene

Dagtilbudsbestyrelsens formål er at sikre forældrene og medarbejderne indflydelse på principperne for dagtilbuddets daglige virke.

Dagtilbudsbestyrelsen skal endvidere medvirke til, at der opnås det bedst mulige samarbejde mellem forældre, medarbejdere og dagtilbuddets ledelse på tværs af alle afdelinger i dagtilbuddet. Det enkelte medlem af dagtilbudsbestyrelsen repræsenterer helheden i det samlede dagtilbud.

Forældrerådets formål er at sikre forældrene indflydelse på principperne for afdelingens daglige virke. Forældrerådet er desuden sparringspart for dagtilbudsbestyrelsen.

§ 6 – Dagtilbudsbestyrelsens kompetencer

Dagtilbudsbestyrelsens kompetence inden for de af Byrådet og Magistratsafdelingen for Børn og Unge fastsatte rammer og prioriterede indsatser er:

1. at fastsætte principper for dagtilbuddets arbejde
2. at fastsætte principper for samarbejdet mellem dagtilbud og hjem
3. at blive inddraget i udarbejdelse, evaluering samt opfølgning på den pædagogiske læreplan, og i den forbindelse
  - 3a. at opstille principper for overgange mellem dagtilbud og hjem, og dagtilbud og skole
  - 3b. at fastsætte principper for det åbne dagtilbud, herunder hvordan dagtilbuddet samarbejder med lokalsamfundet
4. at fastsætte principper for anvendelsen af dagtilbuddets samlede budgetramme
5. at godkende at dagtilbuddets budget udmøntes i forhold til de fastsatte principper for anvendelsen af dagtilbuddets samlede budgetramme
6. at godkende dagtilbuddets regnskab i forhold til de fastsatte principper for anvendelsen af dagtilbuddets samlede budgetramme
7. at have indstillingsret samt ret til at deltage ved ansættelsen af lederen i kommunale dagtilbud og dagpleje
8. at fastsætte principper for de enkelte afdelingers åbningstid, således at det samlede dagtilbuds åbningstid er inden for den af byrådet besluttede åbningstid
9. at træffe beslutning om ferielukning på baggrund af indstilling fra dagtilbudslederen inden for de af byrådet besluttede retningslinjer

10. at føre tilsyn med dagtilbuddet ved at kunne drøfte ethvert spørgsmål vedrørende dagtilbuddets virksomhed
11. at påtegne ansøgninger og informationer til forvaltning, byråd og andre instanser. Dette gælder ikke administrative meddelelser og skrivelser om enkeltpersoner
12. at have indstillingsret ved ansættelse af personale i kommunale dagtilbud og dagpleje
13. at fastlægge principper for anvendelse af dagtilbuddets lokaler uden for åbningstiden efter retningslinjer vedtaget af byrådet

I forhold til punkt 1-11 kan dagtilbudsbestyrelsen ikke delegere kompetencen til forældrerådene, dog for så vidt angår punkt 4 kan dagtilbudsbestyrelsen delegere kompetencen til at fastsætte principperne for anvendelsen af afdelingens budget til pædagogiske aktiviteter mv., der understøtter opnåelsen af den pædagogiske læreplan til forældrerådene.

I forhold til punkt 12-13 kan dagtilbudsbestyrelsen delegere kompetencen til forældrerådene.

Dagtilbudsbestyrelsen skal høres, forinden byrådet træffer beslutning om ændring af det principielle grundlag for dagtilbuddets drift.

§ 7 – Forældrerådenes kompetencer

Forældrerådet har ingen formelle kompetencer i forholdet til afdelingens aktiviteter.

Forældrerådets opgaver er bl.a.:

- at være inddraget i arbejdet med dagtilbuddets læreplan
- at være sparringspart for dagtilbudsbestyrelsen
- at drøfte principielle problemstillinger vedrørende afdelingen
- at indgå i et samarbejde med personalet i afdelingen om emner fra dagligdagen og i forbindelse med møder og arrangementer

Forældrerådet kan udarbejde oplæg til dagtilbudsbestyrelsen til fx dagtilbuddets læreplan, ideer til fælles aktiviteter og fælles problemstillinger for dagtilbuddet.

Forældrerådet kan have mere praktiske betonedede opgaver i forbindelse med planlægning af arrangementer i afdelingen.

§ 8 – Valg af forældrerepræsentanterne til dagtilbudsbestyrelsen

Bestyrelsesåret er fra 1. september til 31. august det følgende år.

Dagtilbudsbestyrelsens medlemmer skal være valgt inden 1. september, således at der kan afholdes konstituerende møde i dagtilbudsbestyrelsen inden bestyrelsesårets start den 1. september.

Dagtilbudsbestyrelsen består af en forældrerepræsentant fra hvert forældreråd eller fysisk enhed i dagtilbuddet, dog to repræsentanter fra forældrerådene i dagtilbud med to eller tre afdelinger.

Valg til forældreråd er nærmere beskrevet i styrelsesvedtægtens § 10.

Som forældre betragtes den/de, der har forældremyndigheden, eller den, der har den faktiske omsorg for og daglige tilknytning til barnet (jf. Socialministeriets vejledning).

Forældreråd i dagtilbud med fire eller flere afdelinger vælger på forældrerådets første ordinære møde et medlem af forældrerådet, som er medlem af dagtilbudsbestyrelsen, og et medlem af forældrerådet, som er suppleant for dagtilbudsbestyrelsesmedlemmet.

Forældreråd i dagtilbud med to eller tre afdelinger vælger på forældrerådets første ordinære møde to medlemmer af forældrerådet, som er medlem af dagtilbudsbestyrelsen, og to medlemmer af forældrerådet, som er suppleanter for dagtilbudsbestyrelsesmedlemmerne.

Forældrerepræsentanter i dagtilbud med én afdeling vælges efter samme procedure som forældrerepræsentanter i forældrerådene.

Forældrerådsmedlemmer, som er medlem af dagtilbudsbestyrelsen, er valgt for to år.

Hvert andet år er tre forældre, hvert andet år er to forældre på valg. Første gang vælges to forældre for et år, og tre forældre for to år. Dagtilbudslederen beslutter fra hvilke afdelinger forældrerådsmedlemmerne er valgt til dagtilbudsbestyrelsen for et år i den første periode. Der er mulighed for genvalg.

Hvis det ikke er muligt at vælge forældrepræsentanter i så mange afdelinger, at forældrene udgør et flertal i dagtilbudsbestyrelsen, oprettes der ikke en dagtilbudsbestyrelse.

Dagtilbudsbestyrelsens kompetencer overgår i denne situation til dagtilbudslederen indtil næste ordinære valg.

Forældrepræsentanterne udtræder af dagtilbudsbestyrelsen fra den dag, de ikke længere har børn i dagtilbuddet, og suppleanter indtræder i stedet. Samme regel gælder ved børns orlov fra afdelingen på mere end tre måneder. I tilfælde af barns orlov på op til tre måneder kan en forældrepræsentant selv vælge at blive i dagtilbudsbestyrelsen.

Udtræder både en afdelings forældrepræsentant og dennes suppleant af bestyrelsen, vælger afdelingens forældreråd en ny forældrepræsentant og suppleant til bestyrelsen. Der afholdes ekstraordinært valgmøde til forældrerådet, hvis afgang af forældrepræsentanter og suppleanter er så stor, at der ikke kan vælges en forældrepræsentant til bestyrelsen.

Dagtilbudsbestyrelsen kan, såfremt et flertal ønsker det, vælge at lægge sig sammen med en anden dagtilbudsbestyrelse på tværs af byen.

§ 9 – Valg af medarbejderrepræsentanter til dagtilbudsbestyrelsen

Valg af medarbejderrepræsentanter sker inden 1. september på valgmøde for medarbejderne i dagtilbuddet og i henhold til styrelsesvedtægten § 4.

Dagtilbudslederen indkalder til valgmødet med 14 dages varsel med angivelse af dagsordenspunkter.

Valgperioden for medarbejderrepræsentanter er ét år fra 1. september – 31. august det følgende år. Der er mulighed for genvalg.

Ved medarbejdere forstås personer, der er omfattet af dagtilbudslederens ledelseskompetence. De medarbejdere, der vælges, bør ikke have et ansættelsesforhold på under et år. De pædagogiske ledere er ikke valgbare, men alene stemmeberettigede.

Der vælges det samme antal suppleanter som medarbejderrepræsentanter til dagtilbudsbestyrelsen.

Hver medarbejder har én stemme. Der udleveres en stemmeseddel pr. ansat, hvorpå der kan skrives op til tre forskellige navne på kandidater, der ønskes valgt. Der kan ikke stemmes pr. fuldmagt.

Medarbejderrepræsentanterne udtræder af dagtilbudsbestyrelsen fra den dag, de ikke længere er ansat i dagtilbuddet, og suppleanter indtræder i stedet.

§ 10 Valg af forældreråd

Valg af forældrerepræsentanter:

Inden 1. september afholdes der hvert år valg til forældrerådene og konstituerende forældrerådsmøder i alle afdelinger i dagtilbuddet.

Den pædagogiske leder for afdelingen indkalder til mødet med 14 dages varsel med angivelse af dagsordenspunkter. Den pædagogiske leder er ordstyrer til forældrerådvalg og forestår valghandlingen.

På mødet redegør den afgående formand for forældrerådet for arbejdet i det forløbne år i forældrerådet, og medlemmet af dagtilbudsbestyrelsen redegør for arbejdet i det forløbne år i dagtilbudsbestyrelsen.

Forældrene har fem repræsentanter i forældrerådet (jævnfør styrelsesvedtægtens § 4). Forældrerepræsentanterne vælges for to år. Hvert andet år er tre forældre, hvert andet år er to forældre på valg. Første gang vælges to forældre for et år, og tre forældre for to år. Der er mulighed for genvalg. Hvis det på valgmødet ikke er muligt at vælge fem repræsentanter til forældrerådet, indkalder den pædagogiske leder til fornyet valgmøde med 14. dages varsel.

Hvis det ikke her er muligt at vælge mindst to repræsentanter til forældrerådet kan der på valgmødet i denne situation vælges en forælder, som indtræder i dagtilbudsbestyrelsen.

Der vælges et tilsvarende antal suppleanter, der indtræder i den rækkefølge, hvorefter de har opnået flest stemmer, hvilket skal fremgå af referatet. Forældrene har en stemme pr. barn i afdelingen. Der udleveres en stemmeseddel pr. barn, hvorpå der kan skrives op til tre forskellige navne på forældrekandidater, der ønskes valgt. Der kan ikke stemmes pr. fuldmagt.

De forældre, der har fået flest stemmer, er valgt. Er der stemmelighed, stemmes der om, hvem af kandidaterne med stemmelighed, der skal sidde i forældrerådet.

Afstemningens resultat bekendtgøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Som forældre betragtes den/de, der har forældremyndigheden, eller den, der har den faktiske omsorg for og daglige tilknytning til barnet (jf. Socialministeriets vejledning). I tvivlstilfælde afgør den pædagogiske leder i samråd med formanden, hvem der har stemmeret, og hvem der er valgbare.

Forældrerepræsentanterne udtræder af forældrerådet fra den dag, de ikke længere har børn i afdelingen, og suppleanter indtræder i stedet.

Samme regel gælder ved børns orlov fra afdelingen på mere end tre måneder. I tilfælde af barns orlov på op til tre måneder kan en forældrerepræsentant selv vælge at blive i forældrerådet. Sker der i orlovsperioden nyvalg til forældrerådet, kan man, hvis man har orlov i op til tre måneder, skriftligt tilkendegive, at man ønsker at stille op til det kommende forældrerådvalg. Man er da valgbare, selvom man har orlov, men har ikke stemmeret. Vælges man som ordinært medlem, indtræder en suppleant på den ordinære forældrerådspost frem til orlovens udløb.

Ansatte, der har børn i afdelingen, har stemmeret, men er ikke valgbare til forældrerådet.

Valg af medarbejderrepræsentanter:

Den pædagogiske leder indkalder medarbejderne i afdelingen til personalemøde. Mødet indledes med at få afklaret, om et flertal af medarbejderne ønsker medarbejderrepræsentation i forældrerådet. Hvis et flertal af medarbejderne ønsker medarbejderrepræsentation i forældrerådet, afholdes valget efter samme procedure som medarbejderrepræsentanter i dagtilbudsbestyrelsen.

§ 11 – Dagtilbudsbestyrelsens møder

Den valgte dagtilbudsbestyrelse konstituerer på første ordinære bestyrelsesmøde sig selv med formand og næstformand, som begge skal være forældrerepræsentanter.

Bestyrelsesformanden tegner dagtilbudsbestyrelsen mellem møderne. Næstformanden er stedfortræder for formanden.

Dagtilbudsbestyrelsen afholder mindst fem årlige møder. Formanden eller lederen af dagtilbuddet, kan foranledige indkaldelse til møde så ofte, det findes fornødent, eller et flertal af dagtilbudsbestyrelsesmedlemmer fremsætter ønske herom. Der indkaldes med mindst 14 dages varsel med angivelse af dagsordenspunkter. Dagsorden udarbejdes af formanden i samarbejde med dagtilbudslederen. Lederen og ethvert medlem af dagtilbudsbestyrelsen kan kræve punkter optaget på dagsordenen.

Medarbejderrepræsentanterne i dagtilbudsbestyrelsen skal have lejlighed til at drøfte dagsordenspunkter med personalet, inden der træffes beslutninger i dagtilbudsbestyrelsen.

Dagtilbudsbestyrelsens møder er åbne for forældre og personale, medmindre der er tale om personsager samt sager, der under hensyn til forvaltningslovens regler skal behandles på lukkede møder.

Dagtilbudsbestyrelsen kan beslutte at invitere andre til at deltage i møderne, når der behandles spørgsmål af særlig interesse for dem.

Der tages referat af dagtilbudsbestyrelsesmøderne. Referatet offentliggøres efterfølgende i dagtilbuddet og på dagtilbuddets hjemmeside. Dagtilbudsbestyrelsen er kun beslutningsdygtig, når over halvdelen af medlemmerne er til stede, dog således at forældrerepræsentanterne skal udgøre et flertal af de tilstedeværende. I tilfælde af afstemning kan der ikke stemmes ved fuldmagt. Ved stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Dagtilbudsbestyrelsens medlemmer skal overholde forvaltningslovens regler, herunder reglerne om habilitet og tavshedspligt. Det er i den henseende dagtilbudslederen, der er ansvarlig for, at bestyrelsesmedlemmerne underskriver en tavshedserklæring.

Dagtilbudsbestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden. Magistratsafdelingen for Børn og Unge udsender vejledende forretningsorden for dagtilbudsbestyrelsen.

§ 12 – Forældrerådenes møder

Det valgte forældreråd konstituerer sig selv på første ordinære møde med formand og næstformand, som begge skal være forældrerepræsentanter.

Forældrerådsformanden tegner forældrerådet mellem møderne. Forældrerådet afholder mindst fem årlige møder. Næstformanden er stedfortræder for formanden.

Formanden fastsætter tid og sted for møderne, indkalder medlemmerne samt fastsætter dagsordenen.

Der tages referat fra forældrerådsmøderne. Referatet offentliggøres efter møderne.

Forældrerådet kan indbyde andre til at deltage i møderne, når der behandles spørgsmål af særlig interesse for dem.

§ 13 – Dagtilbudslederen

Dagtilbudslederen har den administrative og pædagogiske ledelse af dagtilbuddet og har arbejdsgiveransvaret for dagtilbuddets arbejde.

Dagtilbudslederen er ansvarlig over for byrådet. Dagtilbudslederen er forpligtet til at oprette en dagtilbudsbestyrelse. Det er samtidig dagtilbudslederen, der udarbejder indstillinger til dagtilbudsbestyrelsen og er ansvarlig for, at de til dagtilbudsbestyrelsen henlagte sagsområder faktisk forelægges. Desuden har dagtilbudslederen ansvar for og kompetence til at udmønte dagtilbudsbestyrelsens principielle beslutninger i praksis.

Dagtilbudslederen er i den henseende ansvarlig for, at dagtilbudsbestyrelsens beslutninger ligger inden for rammerne af lovgivningen, byrådets beslutninger, administrative bestemmelser samt overenskomster og øvrige rettigheder vedrørende de ansattes vilkår.

Dagtilbudslederen træffer de konkrete beslutninger om dagtilbuddets daglige drift inden for rammerne af de af dagtilbudsbestyrelsen fastlagte principper.

§ 14 – Indberetning vedrørende valget

Efter valgene indberetter dagtilbudslederen til Magistratsafdelingen for Børn og Unge navnene på de valgte forældre og medarbejderrepræsentanter samt valg af formand og dennes adresse og telefonnummer.

§ 15 – Frokostordning i dagtilbud

Alle børn i kommunale dagtilbud skal som udgangspunkt tilbydes et sundt frokostmåltid alle ugens hverdage.

Dog kan et simpelt flertal af forældre med børn i kommunale dagtilbud, der består af flere fysisk adskilte afdelinger, træffe beslutning om at fravælge den kommunale frokostordning i den afdeling, deres børn er indskrevet i.

I dagtilbud, hvor samtlige dagtilbudsafdelinger er fysisk samlede, ligger beslutningskompetencen hos dagtilbudsbestyrelsen.

Fravalg af den kommunale frokostordning skal til en hver tid ske i henhold til de rammer og retningslinjer, som er fastsat og offentliggjort af Aarhus Byråd og Magistratsafdeling for Børn og Unge.

§ 16 - Ikrafttræden og ændring af vedtægten

Denne vedtægt træder i kraft den 1. oktober 2018.

Ændring af vedtægten kan foretages af Aarhus Byråd efter indhentet udtalelse fra dagtilbudsbestyrelsern

BILAG 2:

VEJLEDENDE EKSEMPEL PÅ FORRETNINGSORDEN

Dagtilbudsbestyrelse

Forretningsorden for dagtilbudsbestyrelsen i:
Dagtilbuddet Tusindfryd
Barndomsvej 14
8000 Aarhus C

Konstituerende møde

Indkaldelse:

Dagtilbudslederen indkalder til det konstituerende bestyrelsesmøde umiddelbart efter 1. oktober, hvor der er afholdt konstituerende møder i forældrerådene. Mødet indkaldes med 14 dages varsel.

Dagsorden:

Dagtilbudslederen udarbejder skriftlig dagsorden og leder mødet, indtil formanden er valgt.

Dagsordenen indeholder:

- dagtilbudslederen orienterer om bestyrelsesarbejdet, herunder dagtilbudslederens arbejde i forhold til bestyrelsen
- valg af formand
- valg af næstformand
- evt. nedsættelse af udvalg
- dagtilbudsbestyrelsen tager stilling til følgende i forhold til suppleanter:
  - om suppleanter kun indtræder i bestyrelsen, når et ordinært medlem udtræder, eller også ved ordinære medlemmers forfald ved enkelte møder

- om suppleanter kun har stemmeret, hvis de er indtrådt som ordinært medlem, eller om de også har stemmeret ved deltagelse i enkelte møder
- om suppleanter har taleret, hvis de deltager i bestyrelsesmøderne
- aftale om, hvem der skriver referat (én fast referent, eller om opgaven går på skift mellem medlemmerne)
- aftale om mødehyppighed (ordinære møder), tidspunkt for møderne og mødernes længde

På dagsordenen for det konstituerende bestyrelsesmøde bør der ikke sættes andre sager på dagsordenen, som kræver bestyrelsens beslutning.

Formand og næstformand:

Formandens opgaver:

- at tilrettelægge dagsorden sammen med dagtilbudslederen
- at indkalde til møder, hvis det ikke er aftalt, at dagtilbudsleder, som en del af varetagelsen af sekretariatsfunktionen, indkalder til møderne
- at lede bestyrelsesmøderne
- at påtegne skrivelser
- at tegne bestyrelsen udadtil mellem møderne

Under formandens fravær overtager næstformanden dennes opgaver.

Udvalg:

Der kan vælges et aktivitetsudvalg, et økonomiudvalg og et bygnings- og legepladsudvalg mv. Udvalgene skaffer sig særlig indsigt i emnet og forbereder sager inden for emnekredsen. Alle beslutninger træffes i den samlede bestyrelse.

Bestyrelsesmøder

Indkaldelse:

Møderne indkaldes af formanden eller dagtilbudslederen med mindst 14 dages varsel. Hvis et medlem er forhindret i at deltage i mødet, skal formanden eller dagtilbudslederen have besked. Afbud bør meddeles så tidligt som muligt, så en suppleant kan indkaldes. Det skal aftales, om det er formanden eller dagtilbudslederen, som har ansvaret for at indkalde suppleanter.

Dagsorden:

Dagsordenspunkter skal så vidt muligt være belyst gennem en kort beskrivelse eller et vedlagt bilag.

Medarbejderne skal have lejlighed til at drøfte dagsordenen på et personalemøde forud for bestyrelsesmødet. Dette møde skal da afholdes inden for 14 dage. Undtaget herfra er dog sager, hvor bestyrelsen ved en udskydelse sætter sig uden for indflydelse (f.eks. ved at overskride en tidsfrist).

Forældrerådet skal have lejlighed til at drøfte dagsordenen på et møde i forældrerådet forud for bestyrelsesmødet. Dette møde skal da afholdes inden for 14 dage. Undtaget herfra er dog sager, hvor bestyrelsen ved en udskydelse sætter sig uden for indflydelse (f.eks. ved at overskride en tidsfrist).

Beslutninger:

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når over halvdelen af medlemmerne er til stede, dog således at forældrerepræsentanterne skal udgøre et flertal af de tilstedeværende.

Der kan ikke træffes beslutninger i sager, der ikke er optaget på dagsorden.

Beslutningen i en sag skal udsættes til et senere møde, hvis to af bestyrelsens medlemmer ønsker det, og/eller hvis personalerepræsentanterne og forældrerådene ikke har haft lejlighed til at drøfte sagen på et forudgående møde. Undtaget herfra er dog sager, hvor bestyrelsen ved en udskydelse sætter sig uden for indflydelse (f.eks. ved at overskride en tidsfrist).

Hvis afstemning mod sædvane bliver nødvendig, skal denne ske skriftligt, hvis blot ét medlem ønsker det. Der kan ikke stemmes ved fuldmagt. Til beslutning kræves almindelig stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Referat:

Der tages beslutningsreferat, som indeholder en beskrivelse af den beslutning, bestyrelsen træffer. Derimod beskrives ikke de forskellige holdninger, som ligger til grund for beslutningen. Dog kan et medlem kræve at få sit særstandpunkt ført til referat.

Referatet skal godkendes af alle tilstedeværende, hvorefter det offentliggøres i dagtilbuddet og på dagtilbuddets hjemmeside. Det skal af referatet fremgå, hvilke medlemmer der har været til stede.

Referatet skal være godkendt og offentliggjort senest 14 dage efter mødeafholdelsen.

Denne forretningsorden er gældende for dagtilbudsbestyrelsens funktionsperiode 1. oktober 2013 til 30. september 2014.

Vedtaget på dagtilbudsbestyrelsens møde den 2. oktober 2013.

A.B. Christensen

Formand

Forældreråd

Forretningsorden for forældrerådet i:
Børnehaven Tusindfryd
Barndomsvej 14
8000 Aarhus C

Konstituerende møde

Indkaldelse:

Den pædagogiske leder indkalder til det konstituerende møde i forældrerådet inden 1. oktober. Mødet indkaldes med 14 dages varsel.

Dagsorden:

Den pædagogiske leder udarbejder skriftlig dagsorden og leder mødet, indtil formanden er valgt.

Dagsordenen indeholder:

- den pædagogiske leder orienterer om forældrerådets arbejde, herunder den pædagogiske leders arbejde i forhold til forældrerådet
- valg af bestyrelsesmedlem
- valg af suppleant for bestyrelsesmedlemmet
- valg af formand
- valg af næstformand
- forældrerådet tager stilling til følgende i forhold til suppleanter:
  - om suppleanter kun indtræder i forældrerådet, når et ordinært medlem udtræder, eller også ved ordinære medlemmers forfald ved enkelte møder
  - om suppleanter kun har stemmeret, hvis de er indtrådt som ordinært medlem, eller om de også har stemmeret ved deltagelse i enkelte møder
  - om suppleanter har taleret, hvis de deltager i forældrerådsmøderne
- aftale om, hvem der skriver referat (én fast referent, eller om opgaven går på skift mellem medlemmerne)
- aftale om mødehyppighed (ordinære møder), tidspunkt for møderne og mødernes længde

På dagsordenen for det konstituerende forældrerådsmøde bør der ikke sættes andre sager på dagsordenen, som kræver forældrerådets beslutning.

Formand og næstformand:

Formandens opgaver:

- at tilrettelægge dagsorden sammen med den pædagogiske leder
- at indkalde til møder, hvis det ikke er aftalt, at den pædagogiske leder, som en del af varetagelsen af sekretariatsfunktionen, indkalder til møderne
- at lede forældrerådsmøderne
- at tegne forældrerådet udadtil mellem møderne

Under formandens fravær overtager næstformanden dennes opgaver.

Forældrerådsmøder

Indkaldelse:

Møderne indkaldes af formanden eller den pædagogiske leder med mindst 14 dages varsel. Hvis et medlem er forhindret i at deltage i mødet, skal formanden eller den pædagogiske leder have besked. Afbud bør meddeles så tidligt som muligt, så en suppleant kan indkaldes. Det skal aftales, om det er formanden eller den pædagogiske leder, som har ansvaret for at indkalde suppleanter.

Dagsorden:

Dagsordenspunkter skal så vidt muligt være belyst gennem en kort beskrivelse eller et vedlagt bilag.

Medarbejderne skal have lejlighed til at drøfte dagsordenen på et personalemøde forud for forældrerådsmødet. Dette møde skal da afholdes inden for 14 dage. Undtaget herfra er dog sager, hvor forældrerådet ved en udskydelse sætter sig uden for indflydelse (f.eks. ved at overskride en tidsfrist).

Beslutninger:

Forældrerådet er beslutningsdygtig, når over halvdelen af medlemmerne er til stede.

- Der kan ikke træffes beslutninger i sager, der ikke er optaget på dagsorden.

Beslutningen i en sag skal udsættes til et senere møde, hvis to af forældrerådets medlemmer ønsker det, og/eller hvis personalerepræsentanterne ikke har haft lejlighed til at drøfte sagen på et forudgående møde. Undtaget herfra er dog sager, hvor forældrerådet ved en udskydelse sætter sig uden for indflydelse (f.eks. ved at overskride en tidsfrist).

Hvis afstemning mod sædvane bliver nødvendig, skal denne ske skriftligt, hvis blot ét medlem ønsker det. Der kan ikke stemmes ved fuldmagt. Til beslutning kræves almindelig stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Referat:

Der tages beslutningsreferat, som indeholder en beskrivelse af den beslutning, forældrerådet træffer. Derimod beskrives ikke de forskellige holdninger, som ligger til grund for beslutningen. Dog kan et medlem kræve at få sit særstandpunkt ført til referat.

Referatet skal godkendes af alle tilstedeværende, hvorefter det offentliggøres i dagtilbuddet og på dagtilbuddets hjemmeside. Det skal af referatet fremgå, hvilke medlemmer der har været til stede.

Referatet skal være godkendt og offentliggjort senest 14 dage efter mødeafholdelsen.

Denne forretningsorden er gældende for forældrerådets funktionsperiode 1. september 2019 til 30. august 2020.

Vedtaget på forældrerådets møde den 2. september 2019.

A.B. Christensen

Formand

Navn: _____

BILAG 3: TAVSHEDSERKLÆRING FOR MEDLEMMER AF BESTYRELSER OG FORÆLDRE RÅD, AARHUS KOMMUNE

Adresse: _____

Jeg erklærer hermed

- at jeg er vidende om, at jeg er underlagt tavshedspligten efter straffelovens § 152
- at jeg er bekendt med straffelovens § 152 (vedlagt)
- at jeg er vidende om, at tavshedspligten ikke ophører ved min udtræden af bestyrelsen

Dato: _____ Underskrift _____

STRAFFELOVENS § 152

§ 152. Den, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. Begås det i stk. 1 nævnte forhold med forsæt til at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, eller foreligger der i øvrigt særligt skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel indtil 2 år. Som særligt skærpende omstændighed anses navnlig tilfælde, hvor videregivelsen eller udnyttelsen er sket under sådanne omstændigheder, at det påfører andre en betydelig skade eller indebærer en særlig risiko herfor.

Stk. 3. En oplysning er fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.

§ 152 a. Bestemmelsen i § 152 finder tilsvarende anvendelse på den, som i øvrigt er eller har været beskæftiget med opgaver, der udføres efter aftale med en offentlig myndighed. Det samme gælder den, som virker eller har virket ved telefonanlæg, der er anerkendt af det offentlige.

§ 152 b. Med samme straf som efter § 152 straffes den, som udøver eller har udøvet en virksomhed eller et erhverv i medfør af offentlig beskikkelse eller anerkendelse, og som uberettiget videregiver eller udnytter oplysninger, som er fortrolige af hensyn til private interesser, og hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab.

Stk. 2. Med samme straf som efter § 152 straffes endvidere den, som virker eller har virket som ansat ved De Europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor, eller som arbejder eller har arbejdet i kontorets lokaler, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige statistiske oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab.

§ 152 c. Bestemmelserne i §§ 152-152 b gælder også for de pågældende personers medhjælpere.

§ 152 d. Bestemmelserne i §§ 152-152 c finder tilsvarende anvendelse på den, som uden at have medvirket til gerningen uberettiget skaffer sig eller udnytter oplysninger, der er fremkommet ved en sådan overtrædelse.

Stk. 2. Med samme straf straffes den, der uden at have medvirket til gerningen uberettiget videregiver oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 1, som er fremkommet ved overtrædelse af §§ 152-152 c.

Stk. 3. På samme måde straffes den, som uden at have medvirket til gerningen uberettiget videregiver oplysninger, der er fortrolige af hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar.

§ 152 e. Bestemmelserne i §§ 152-152 d omfatter ikke tilfælde, hvor den pågældende:

- 1) er forpligtet til at videregive oplysningen eller
- 2) handler i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv.

§ 152 f. Overtrædelse af §§ 152-152 d, hvorved der alene er krænket private interesser, er undergivet privat påtale. Stk. 2. Offentlig påtale kan dog ske, når den forurettede anmoder herom.

